

Lietuvių Fondo pokylyje lapkričio 8 dieną iš k. sėdi Alė Razmienė, Rūta Kilienė, Asta Kleizienė, stovi: Povilas Kilius, dr. Gediminas Balukas, Algirdas Ostis, mokslinės medicinos premijos laureatas prof. dr. Arimatas Dumčius, Regina Ostienė, dr. Jonas Valaitis, Vaclovas Kleiza ir dr. Antanas Razma.

PASKELBTAS POLITINĖS PADĖTIES LIETUVOJE GRIOVIMO PLANAS

Vilnius, lapkričio 12 d. (ELTA). LNK žinios paskelbė su Rusijos specialiosiomis tarnybomis kai kurių analitikų siejamos kompanijos planą, kaip destabilizuoti padėti Lietuvoje. Rusijos kompanijos rengtoje analizėje pateikti siūlymai prezidento Rolando Pakso komandai, kaip sukompromituoti premjerą Algirdą Brazauską ir valdančiąją daugumą.

“Strekoza” (“Laumžirgis”) vadinamas planas, kuris turėjo padėti sukurti sąlygas Liberalų demokratų partijai laimėti Seimo rinkimus, buvo rastas per kratas R. Pakso rinkimų kampaniją rėmusio Jurijaus Borisovo namuose.

Antradienį per žinias atskleistas šio **plano turinys**: “Prezidento pergalė 2003 m. rinkimuose įnešė sąmyšio į valdantįjį Lietuvos elitą. Yra pagrindo manyti, kad per laiką, likusį iki 2004 m. parlamento rinkimų, pagrindinės šalies politinės jėgos nuo A. Brazausko iki Vytauto Landsbergio padarys viską, kad sumažintų paramą R.Paksui ir smogtų Prezidentui juntamą smūgį. Šios jėgos norės diskredituoti Prezidentą. Tokiu atveju Prezidento atsisakymas paleisti parlamentą nėra strategiškai stiprus žingsnis.

Norint atsisipirti Prezidento puolimui, reikia parengti efektyvų asimetrinį atsakymą. Politinių informacinių karų patirtis posovietinėje erdvėje rodo, kad tiesioginiai atsakomieji

veiksmai tokiuose karuose nebūna efektyvūs. Bet kuri kampanija, prasidedanti žodžiu “ne”, priimama kaip pasiteisinimas ar šalutinis kaltinimų patvirtinimas. Mūsų atveju būtina sukurti galingą visuomeninį, politinį, ekonominį skandalą, kuriame pagrindiniai neigiami herojai būtų Brazauskas ir jo kabinetas. Reikia parodyti, kad korupcijos atvejai nėra pavieniai, o korumpuota yra visa valdančioji burokratija. Reikia akivaizdžiai įrodyti, kad Prezidento oponentai ir tam tikri Rusijos politikai bei oligarchai veikia išvien. Į skandalo centrą siūlome iškelti įmonę “Mažeikių nafta”.

Bendras skandalo scenarijus

Tam tikri žmonės arba struktūros Rusijoje, pvz., Valstybės Dūmos deputatai arba privačios saugos firmos randa dokumentą, įrodantį, kad egzistuoja korupcinė schema, pagal kurią Rusijos naftos kompanija “Yukos” finansuoja socialdemokratų partiją ir asmeniškai - A.Brazauską. “Yukos” tikslas buvo įgyti “Mažeikių naftos” kontrolę. Jis buvo pasiektas 2000 - 2003 metais. Beje, Rusijos naftininkams pavyko padidinti savo paketą iki kontrolinio prieš pat Prezidento inauguraciją. Pagal scenarijų, tarpininku tarp Rusijos naftininkų ir korumpuotų Lietuvos politikų taptų praeityje buvęs žinomas, aukštas pareigas ėjęs SSRS KGB bendradarbis.

Pusiau oficialiais kanalais informacija pasiektų Brazausko sąjungininkės Kazimieros Prunskienės vadovaujamą Energetikos komisiją. Toliau Prunskienė paskelbtų šiuos dokumentus už Lietuvos ribų, pavyzdžiui, surengusi spaudos konferenciją Londone, ir suabejotų, ar teisėtai buvo privatizuota “Mažeikių nafta”. Dokumentai pasirodytų įtakinguose Rusijos leidiniuose.

Toks skandalas ne tik visiškai atitrauktų dėmesį nuo Objekto, bet ir suformuotų naują kontekstą.

Nuo šiol jau ne Objektas, o Prezidento oponentai taptų korupcijos židiniu ir pagrindine Maskvos ranka.

Skandalo įkarštyje oficialiuose Rusijos leidiniuose, pvz. *Rossijskaja gazeta*, pasirodytų Kremlui lojalių politologų rašiniai, remiantys A. Brazauską kaip figūrą, palankią Rusijos interesams Lietuvoje. Pagrindinis skandalas gali būti surengtas per 15 - 20 dienų nuo jo koncepcijos patvirtinimo. Priklaustyti dėmesį prie skandalo įmanoma per 60 - 90 dienų, atsižvelgiant į išteklius ir būtinybę. Pirmasis šio skandalo šūvis gali nuskambėti trečioje balandžio dekadėje. Tolesni šūviai įaudrintoje informacinėje aplinkoje pirmąją gegužės dekadą padarytų skandalą pagrindiniu nacionaliniu įvykiu.

Kartu su šiuo skandalu siūloma surengti dvi lydimąsias akcijas. Pirmą: antroje gegužės pusėje iš Rusijos į Lietuvą ofi-

PREMJERAS PASITIKI “YUKOS” VADOVAIS

Vilnius, lapkričio 13 d. (ELTA). Premjero Algirdo Brazausko nuomone, Rusijos bendrovės parengtas projektas diskredituoti valdančiąją daugumą ir padėti Liberaldemokratų partijai laimėti 2004 m. Seimo rinkimus yra niekinis ir jam suteikiama pernelyg didelė reikšmė.

“Ten ne planas, ten - plano projektas. Tokiam dokumentui aš, atvirai šnekant, nesuteikiu jokios reikšmės. Aš manau, kad tai yra kažkokia fantazija arba fikcija. Vyriausybė ir aš asmeniškai per tą laikotarpį nieko nepajutau - jokių veiksmų, kurie yra šiek tiek išdėstyti tame popieriuje - dokumentu aš jo negaliu vadinti, kadangi jis nėra nei datuotas, nei nurodyti jo autoriai, nei patvirtintas kokio generolo ar kokio kito”, - Vyriausybės valandoje Seime sakė A. Brazauskas. Jis patikino, kad nei Socialdemokratų partija, nei jis asmeniškai iš “Yukos” nėra gavę jokių pinigų. “Iš “Yukos” mes neturėjome jokių paskatos priemonių ar kaip tai pavadinti. “Yukos” visą laiką elgėsi korektiškai visais klausimais, mes daug ką laimėjome turėdami tokį naują akcininką”, - apie naujuosius “Mažeikių naftos” akcininkus kalbėjo Vyriausybės vadovas.

Projekte “Strekoza” (“Laumžirgis”) Ministrą pirmininką buvo siūloma apkaltinti gavus iš “Yukos” pinigų. “Aš manau, kad tam popieriui suteikiama per daug didelė reikšmė”, - pabrėžė Vyriausybės vadovas.

SKANDALĄ TIRIANČI KOMISIJA SIEKIA APSISAUGOTI

Vilnius, lapkričio 13 d. (ELTA). Skandalo aplinkybes tiriančios komisijos pirmininko Aloyzo Sakalo siūlymu Seimas priėmė protokolinį nutarimą, padėsiantį šiai komisijai apsisaugoti nuo galimo spaudimo. Seimas paprašė prezidento R. Pakso neskviesti aukščiausių valstybės teisėsaugos pareigūnų tol, kol vyksta ikiteisminis tyrimas ir dirba Seimo laikinoji tyrimo komisija dėl galimos grėsmės Lietuvos nacionaliniam saugumui. Taip pat pasiūlyta aukščiausiems valstybės teisėsaugos pareigūnams nekomentuoti komisijos darbo ir priimamų sprendimų. Už tokį Seimo protokolinį nutarimą balsavo 40 Seimo narių, 3 buvo prieš ir 12 susilaikė.

Diskusijoje dalyvavusio socialdemokrato Juozo Bernatonio nuomone, šį nutarimą reikėjo papildyti nuostata, įpareigojančia ir komisijos narius nekomentuoti aukščiausių teisėsaugos pareigūnų sprendimų, “kadangi gali susidaryti įspūdis, jog Seimas daro tam tikrą politinį spaudimą teisėsaugos institucijoms”. Parlamentaras Julius Veselka, komentuodamas protokolinį nutarimą, suabejojo, ar galima uždrausti Lietuvos Prezidentui kviesti pareigūnus.

A. Sakalas žurnalistams sakė, kad tyrimo komisijos vardu siūlys parlamentarams priimti protokolinį nutarimą, kuriame prašys aukščiausių valstybės pareigūnų, tarp jų ir Prezidento, nekviesti generalinio prokuroro ir Aukščiausiojo Teismo pirmininko ir nedaryti spaudimo komisijai.

cialiais arba pusiau oficialiais kanalais patenka dokumentai, rodantys, kad vienoje iš Rusijos viešųjų ryšių agentūrų užsakyta Prezidento diskreditavimo kampanija. Tarp dokumentų būtų ir pati kampanijos koncepcija. Informacija apie šiuos dokumentus pasirodo viename ar dviejuose įtakinguose Rusijos leidiniuose, o vėliau perspausdinama Lietuvoje.

Antra: grupė kairiųjų nacionalistinių Rusijos politikų, pvz., Iljuchinas, Alksnis ir kiti, dalyvaudami Kaliningrado problemai skirtuose renginiuose, aštriai kritikuotų Lietuvos

Prezidentą ir išreikštų paramą A. Brazauskui, kaip palankiausiai Rusijos patriotams figūrai iš visų Lietuvos politikų. Komunistai ir patriotai pabrėžtų, kad Rusija pralaimėjo Prezidento rinkimus Lietuvoje, leisdama išrinkti R. Paksą. Todėl reikia nepakartoti klaidos 2004 m. parlamento rinkimuose. Esą reikia remti A. Brazauską, galbūt - A. Paulauską.

Projekto sąmata: pagrindinis skandalas - nuo 60 iki 80 tūkst. JAV dol.; pirmoji lydimoji akcija - nuo 35 iki 45 tūkst., antroji lydimoji akcija - nuo 30 iki 35 tūkst. JAV dolerių.”

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ NAUJASIS SEIMO NARYS NEPRIKL AUSYS JOKIAI FRAKCIJAI

Vilnius, lapkričio 13 d. (ELTA). Likus metams iki šio Seimo kadencijos pabaigos, žinomas advokatas Vytautas Zabiela tapo naujuoju Seimo nariu. Visus Seimo nario įgaliojimus jis įgijo iškilmingai prisiekęs Seime. V. Zabiela Seime pakeitė Seimo nario mandato atsisakiusį Liberalų ir centro frakcijos narį Rimvydą Vaštaką. Tačiau V. Zabiela netapo Liberalų ir centro frakcijos nariu. *Eltai* jis sakė, kad nepriklausys jokiai Seimo frakcijai, nes “nenorįs, kad jį varžytų kokie nors rėmai”.

“Politika ne visada siejasi su teise. Mano sprendimus diktuos mano sąžinė ir teisė”, - pažymėjo po priesaikos Seime V. Zabiela. Jis taip pat teigė norįs priklausyti Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui. Spalio mėnesį Vyriausioji rinkimų komisija nuo lapkričio 1 d. buvo pripažinusi V. Zabielą Seimo nariu, išrinktu daugiamandatėje rinkimų apygardoje pagal Liberalų sąjungos sąrašą. Jis yra pirmasis pagal šios partijos sąrašą į Seimą nepatekęs kandidatas. Lapkričio 4 d. V. Zabielai buvo įteiktas Seimo nario pažymėjimas.

1930 metais gimęs advokatas V. Zabiela dirbo advokatų kontoroje “Zabiela, Zabielaite ir partneriai”. Jis yra Lietuvos teisininkų draugijos tarybos narys.

■ PREZIDENTO ATSTOVO SPAUDAI VIETA - JAU LAISVA

Vilnius, lapkričio 13 d. (ELTA). Prezidentas Rolandas Paksas pasirašė atstovo spaudai ir spaudos tarnybos vadovo Rosvaldo Gorbačiovo atsistatydinimo pareiškimą. R. Gorbačiovas, kaip ir kiti Prezidento patarėjų grupių vadovai, trečiadienį parašė atsistatydinimo pareiškimą.

Pasak R. Gorbačiovo, Prezidentas R. Paksas prašęs jo dar padirbėti. Tačiau, atstovo spaudai teigimu, jo sprendimas palikti Prezidento komandą buvo subrendęs jau anksčiau.

R. Gorbačiovas neslėpė, kad sprendimą lėmė pastarieji įvykiai, tačiau plačiau nekomentavo. “Mano sprendimas nėra sąlygotas jokių užkulisinų motyvų, aš išėinu į niekur. Tai tiesiog mano asmeninis sprendimas”, sakė R. Gorbačiovas. Jis teigė nežinąs kandidatų į savo paliekamą vietą.

■ ŠEŠIŲ PREZIDENTO PATARĖJŲ ATSISTATYDINIMAS - NE PABAIGA

Vilnius, lapkričio 13 d. (ELTA). Prezidento Rolando Pakso teigimu, ne jo patarėjų korpuso reforma, o parlamentinės komisijos dėl galimų grėsmių nacionaliniam saugumui bei Generalinės prokuratūros tyrimai atsakys į visus iškilusius klausimus.

Dvi savaitės nerimsta, o vis gilėja skandalas, išryškindamas naujus faktus dėl Prezidento aplinkos žmonių ryšių su nusikalstamu pasauliu, piktnaudžiavimu tarnyba.

Visų šešių Prezidento patarėjų grupių vadovai lapkričio 13 d. jau buvo parašę atsistatydinimo pareiškimus, tarp jų ir prezidentinio skandalo pagrindine figūra tapęs patarėjas nacionalinio saugumo klausimais Remigijus Ačas.

Pasak Prezidento R. Pakso, tai ne paskutiniai atsistatydinimo pareiškimai, kuriuos teks rašyti jo patarėjams.

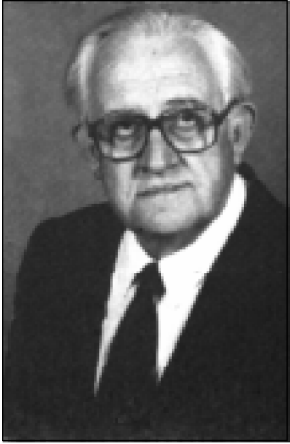
■ NEPRITARTA AMERIKOS LIETUVIO KANDIDATŪRAI

Prezidentas Rolandas Paksas pradėjo savo žadėtą komandos reorganizavimą. Vakar valstybės vadovas žengė neįprastą politinį žingsnį, konsultuodamasis dėl to, kas galėtų dirbti atnaujintoje komandoje. Jis apie tai pakvietė pasikalbėti visą šalies Vyriausybę, vadovaujamą Algirdo Brazausko. Pasak Premjero, Prezidentas informavo Vyriausybės narius apie patarėjų korpuso pertvarkymą ir paprašė pasisakyti, kokių būta bendravimo problemų su patarėjais praityje bei rekomendacijų, kas galėtų užimti patarėjų vietas. Ministrai nepritarė, kad Prezidentūroje dirbtų prieštaringos reputacijos Amerikos lietuvės Linas Kojelis.

■ **PREMJERAS ALGIRDAS BRAZAUSKAS** teigė, kad šalies vadovui Rolandui Paksui jis pats ir ministrai labai atvirai išdėstė savo neigiamą nuomonę apie kai kuriuos patarėjus, tarp kurių paminėjo Alvydą Medalinską, konfliktavusį su užsienio reikalų ministru Antanu Valioniu, ir Vitalę Vinickienę, neslėpusią savo nepasitenkinimo sveikatos apsaugos ministro Juozo Oleko darbu. Premjero teigimu, Prezidentui taip pat buvo išsakyta pastabų apie kai kurių patarėjų kišimąsi į muitinės reikalus, privatizavimo klausimus. Pokalbyje su prezidentu, pasak Ministro pirmininko, taip pat buvo pabrėžta būtinybė paspartinti Seimo laikinosios komisijos, tiriančios Prezidentūros skandalą, darbą. Premjero nuomone, komisija galėtų baigti darbą ir pateikti išvadas per 10 dienų. Pasak A. Brazausko, tik komisijai baigus darbą ir gavus oficialias išvadas, Vyriausybė pareikš savo poziciją.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

JAV prezidentas George W. Bush pasakė išsamią kalbą apsilankęs Kalifornijoje, kurią nusiaubė miškų gaisrai. Kalba buvo pasakyta federalinės valdžios išlaikomo fondo Endowment for Peace suvažiavime. Tas fondas rūpinasi demokratinės sistemos išplėtimu visame pasaulyje. Prezidentas pabrėžė, kad praityje buvo jau nemažai patirta, jog ieškoti draugų tarp diktatorių - trumparegiška politika. Jis puikiai supranta, jog Amerikos užda-

TURKAI LAUKIA PRAŠYMO

Irako laikinojoje vyriausybėje yra žmonių, kurie priešinasi turkų kariuomenės atsiuntimui. Tai daugiausia yra kurdų tautos delegatai toje taryboje. Turkijos ambasadorius pabrėžė, jog paspausti Irako laikiną valdžią turėtų pati Amerika, nes jai tenka didžiausia našta išlaikyti taiką ir paruošti irakiečius naujai santvarkai. Iki šiol amerikiečiams padeda tik 23,000 kareivių iš 30 tautų, o JAV priversta pratęsti savo 132,000 kareivių tarnybos laiką. Reporteriai Kalifornijoje paklausė prezidento Bush apie buvusį Irako diktatorių Saddam Hussein. Prezidentas atsakė, jog diktatorių daugiau nekenkia, nes jo daugiau nebėra Irako valdžioje, nors jis daro viską, ką gali, kad sukelti neramumus. Pentagono planuose yra mobilizuoti dar 15,000 Tautinės Gvardijos karių, kurie užpildys spragas, paliktas Turkijos atsisakymo atsiųsti kareivių. Nauji amerikiečiai kariai,

Amerikoje gyvena nemažai islamo išpažinėjų, kurie palaiko ryšius su savo giminaičiais Irake. Daugelis jų organizacijų teigia, kad geras gyvenimas neprasideda su elektros jėgainėmis ar dangoraižiais, nemažomis bankų sąskaitomis. Geras gyvenimas prasideda su saugumu, taika ir laisve. Politiniai pabėgėliai pritaria JAV prezidentui, kuris pabrėžia taikos ir demokratijos reikšmę. Teroristų išpuoliai Irake visai netinka Ramadan šventėms, nes Koranas draudžia net galvoti apie smurtą, kai švenčiama Ramadan mėnuo. Viena svarbiausių Amerikos rėmėjų Irake yra Ispanija. Ji sumažino Irake laikomą diplomatinę atstovybę. Ispanijos užsienio reikalų ministrė Ana Palacio paskelbė, jog Ispanijos diplomatai persikraustė į Jordano karalystę, o Bagdade liko tik penki asmenys. Dar neaišku ar laikinoji Irako vadovybė pritaris Turkijos reikalavimui, kad patys ira-

Europos Sąjungos vadų pasitarimas Romoje su Rusijos prezidentu. Iš kairės Javier Solana, Romano Prodi, Vladimir Putin ir Silvio Berlusconi, kuris šiuo metu pirmininkauja Europos Sąjungai.

Europos Komisijos nuotr.

vinys yra išplėsti demokratinę sistemą Viduriniuose Rytuose. Amerikos politika yra platinti laisvę, nes kiekviena pasaulio tauta turi teisę būti laisva, todėl Amerikos uždavinys yra padrasinti pasaulinę demokratinę revoliuciją, nes ne vien tik Amerika gerbia laisvę ir už ją kovoja. Laisvė yra teisė ir galimybė visai žmonijai.

JAV vyriausybė buvo gavusi Turkijos pažadą dalyvauti Irako okupacijoje ir vyriausybės sustiprinime ir atstatyme, tačiau Turkijos ambasadorius JAV-se Osman Faruk Logoglu pranešė JAV vyriausybei, kad Turkija neatsisų savo kareivių į Irako teritoriją, kol to nepaprašys Irako laikinoji vyriausybė, kurią sudarė Amerikos civilinė ir karinė vadovybė.

pagal Gynybos sekretoriaus Rumsfeld pareiškimą, bus siunčiami iš Šiaurinės Karolinos, Arkanso ir Vašingtono valstijos.

Turkijos ambasadorius Amerikoje Logoglu paaiškino reporteriams, kad Turkijoje, kuri yra NATO narė, kariuomenės siuntimas į Iraką yra labai nepopuliarus sumanymas. Turkų vyriausybei jau buvo proga leisti Amerikos karo jėgoms pradėti žygį Irake per Turkijos teritoriją, bet turkų parlamentas pernai atsisakė įsileisti JAV karius pulti Iraką iš šiaurės.

Musulmonų pasaulyje prasidėjęs Ramadan mėnuo palietė ne tik kareivius, bet ir įvairius politinius pabėgėlius. Arabai laikosi pasninko dėsnių, atgailauja ir tevalgo vakarais.

kiečiai paprašytų atsiųsti gerai ginkluotą Turkijos kariuomenę.

Musulmonų tarpe Ramadan mėnuo sulaikė ir Palestinos vadovybės veiklą. Prez. Arafat sustabdė naujos vyriausybės išplėtimą. Naujasis premjeras Ahmed Qureia paskyrė ministrus, išskyrus vidaus reikalų, tačiau Arafat atsisakė kabineta patvirtinti. Arafat nori vidaus reikalų ministru turėti al Fatah seną veikėją Hakam Balawi, o premjeras nori saugumo reikalams turėti patyrusį karininką Youseph. Izraelio premjeras toliau atsisako derėtis su Arafat, reikalauja atsisakyti radikalių savižudžių veiklos ir žada paleisti iš kalėjimų palestiniečius įtariamuosius, jei tie atsisakys smurto.

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

PRIEŠ 63 METUS TVIRTAI NUSTATYTA VEIKLA

Amerikos lietuviai visad jautriai sielojasi savo kilmės krašto - Lietuvos likimu. Jie visada džiaugėsi Lietuvos laimėjimais ir skaudžiai išgyveno visas ją ištikusias nelaimes. Jie ir šiandien rūpinasi jos negerovėmis.

Kai Sovietų Rusija brutaliai jėga 1940 metais okupavo Lietuvą, Amerikos lietuviai tuoj pradėjo ieškoti būdų jai gelbėti. Jie greitai sujungė visas savo jėgas į vieną bendrinę organizaciją - Amerikos lietuvių tarybą ir savo energiją nukreipė į Jungtinių Amerikos Valstijų politinius veiksmus, juos teisingai informuodama, nuolat prašydama pagalbos Lietuvai, palaikydama jos laisvės bylą gyva, surasdama vis naujų draugų JAV vyriausybės, Atstovų rūmų ir Senato narių tarpe. Amerikos lietuvių taryba su Lietuvos laisvės byla supažindino Amerikos visuomenę periodinėje spaudoje, radijuje ir leidiniuose. Jos žygiai pas prezidentus, senatorius, kongresmenus, karjeros politikus bei įtakingus visuomenės asmenis nenutrūkstama grandine tęsėsi iki pat antrosios nepriklausomybės paskelbimo. Jos veikla tęsiasi ir dabar, kai jai reikia padėti net įvairiais būdais.

Kaip dažnai būna, kad vienas žmogus, taip ir anuomet, kai 1940 m. birželio 15 d. Lietuva buvo okupuota, tai tą pačią dieną Leonardas Šimutis sukviėtė Chicagos lietuvių veikėjų pasitarimą, ką daryti šią tragišką mūsų tautos valandą. Pasitarimo dalyviai sudarė komisiją paruošti ir nusiųsti protestą Jungtinių Valstijų sekretoriui Cordell Hull, prašant, kad JAV darytų žygius agresoriui sudrausti ir pareikalautų, kad okupantas tuoj pasitrauktų iš Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių. Tas pirmasis pasitarimas dėl rašto paruošimo įvyko dr. St. Biežio bute. Posėdyje dalyvavo dr. Antanas Rakauskas, teisininkas Kazys Česnulis, dr. Steponas Biežis ir Leonardas Šimutis. Ten buvo paruoštas ir telegrama išsiųstas sekretoriui Hull pirmasis raštas ir tuo buvo pradėta veikla Lietuvos nepriklausomybei atgauti. Masinis lietuvių susirinkimas įvyko tų pačių metų birželio 21 d. Dariaus ir Girėno salėje. Priimta pirmoji griežta protesto rezoliucija prieš komunistų smurtą ir nutarimas organizuotai eiti Lietuvai į pagalbą. Mintį organizuoti bendrą visų Amerikos lietuvių sąjūdį, kad padėjus Lietuvai išsilaivinti iš okupacijos, iškėlė tas pats Leonardas Šimutis, kuris apjungė daugelį organizacijų, tarėsi su tautininkais, sandariečiais ir kitais dėl bendro organo sukūrimo. Po įvairių pasitarimų, vienybė buvo pasiekta ir dėl Lietuvos laisvės visų pažiūrų lietuviai pasisakė pamišį visus nesutarimus ir pažadėjo kartu dirbti. Darant pirmuosius organizavimosi žygius Lietuvos laisvei, nebuvo žinomas JAV nusistatymas okupacijos atžvilgiu. Tuoj Amerikos lietuviai griežtais pareiškimais reikalavo, kad JAV nepripažintų Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir Maskvos primestos valdžios. Ir koks buvo džiaugsmas, kai 1940 m. liepos 23 d. JAV Valstybės sekretorius Sumner Welles JAV Vyriausybės vardu paskelbė, kad Amerika nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos prijungimo prie Sovietų Rusijos. Ir to laikėsi iki kol vėl Lietuva tapo laisva.

Amerikos lietuvių tarybos lapkričio 8 d. suvažiavime, kuris buvo 63-asis, nutarta veiklą dar labiau plėsti ir atstovauti lietuvių interesams JAV valdžios įstaigose ir visuomenėje. Tai buvo išreikšta nutarimais, kuriuos čia ir spausdiname visų žiniai.

S. Tūbėnas

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS 63-OJO SUVAŽIAVIMO REZOLIUCIJOS

Amerikos Lietuvių Tarybos 63-asis suvažiavimas, įvykęs 2003 m. lapkričio 7-8 d. Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje, Čikagoje, vienbalsiai priėmė ir paskelbė šias rezoliucijas:

1. Pritariame ir remiame JAV Prezidento George W. Bush pastangas kovoje su pasauliniu teroru bei ginant JAV laisvę ir demokratiją.
2. Sveikiname ALTo pastangas, prisidėjusias prie Lietuvos priėmimo į NATO ir Lietuvos Respublikos įsitvirtinimo Europos Sąjungoje.
3. Pritariame ALTo Valdybos nutarimui kelti Karaliaučiaus krašto klausimą, remiant Mažosios Lietuvos draugijų pastangas, kad Karaliaučiaus krašto likimas būtų sprendžiamas kaip teisėtas lietuvių tautos paveldas, kartu vertinant Potsdamo Konferencijos nutarimą Europos Taikos Konferencijoje, kuri būtų sušaukta Europos Sąjungos vardu.
4. Sveikiname ALTo Valdybą siekiant dirbti su JAV Lietuvių Bendruomene jungiant išeivijos pajėgas bendram ir vieningam darbui.
5. Pritariame ir raginame ALTo Valdybą plėsti ALTo skyrių, įgaliotinių ir rėmėjų tinklą, ypatingą dėmesį kreipiant į pavienius asmenis, norinčius prisidėti prie ALTo veiklos.
6. Raginame Amerikos Lietuvių Tarybą toliau išlaikyti savo atstovybę Washingtone - Joint Baltic American National Committee (JBANC) ir planingai bendradarbiauti su JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių reikalų taryba.
7. Raginame Lietuvos Respublikos Vyriausybę nepakeisti priimto įstatymo “Dėl SSRS okupacijos žalos atlyginimo”.
8. Sipriai pasisakome prieš Kuršių Nerijai gresiantį pavojų, ir raginame Lietuvos Respublikos Vyriausybę dėti visas pastangas, kad Rusijos naftos bendrovės “Lukoil” projektas “D-6” nebūtų įgyvendintas.
9. Raginame Amerikos Lietuvių Tarybą dėti pastangas, kad JAV Kongrese ir Administracijoje būtų siekiama tiek programinės, tiek finansinės paramos Lietuvos Respublikai.
10. Raginame dėti pastangas, kad JAV Senatas patvirtintų Amerikos Balso ir Laisvosios Europos Radijo transliacijų lietuvių kalba paramą ir finansavimą.
11. Sveikiname Kongreso atstovą John M. Shimkus ir dėkojame už jo efektyvų vadovavimą Baltic Caucus JAV Kongrese.
12. Raginame ALTą tęsti bendradarbiavimą su Vidurio Rytų Europos Koalicija (Central Eastern European Coalition - CEEC).
13. Raginame ALTo Valdybą skirti reikiamą dėmesį jaunimo ir dabar atvykusių tautiečių įtraukimui į Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą.
14. Dėkojame Tautos Fondui už nuolatinę Amerikos Lietuvių Tarybos veiklos paramą.
15. Džiaugiamės ALTo Valdybos iniciatyva palaikant tamprus ryšius su Lietuvos Respublikos diplomatinėmis tarnybomis.
16. Kviečiame ir raginame visus geros valios tautiečius paremti Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą.

*Rezoliucijų komistijos pirmininkas **Pranas Jurkus,**
nariai **dr. Jonas Valaitis, Anatolijus Milūnas ir Jonas Krutulis***

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Keliais sakiniais

• **Vokietijoje** iš pareigų pašalintas kariuomenės generolas Reinhard Guenzel, nes jis savo pareiškime ižeidė žydus ir buvo apkaltintas antisemitizmu. Vokietijos žydų organizacijos kaltina ir Vokietijos parlamento narį, Krikščionių demokratų partijos atstovą, kuris pagyrė generolą už jo pastabas. Parlamento narys nusiskundė savo laiške, kad Vokietijai vis dar tenka nešti nacių padarytų nusikaltimų našta. Jis pareiškė, kad bolševikų revoliucijos dienomis 1917 m. žydai pasižymėjo žudymais ir buvo aktyvūs, tačiau dabar vaidina “nekalтус avinėlius”. Už komentarus, kurie kursto rasinę neapykantą teks kelti bylą, paskelbė Berlyno žydų organizacija.

• **Britanijos** parlamente konservatorių partijos nariai išsirikino naują pirmininką Michael Howard, 62 m. amžiaus. Jis jau yra buvęs konservatorių daugumos veikėjas premjerės Margaret Thatcher ir premjero John Major laikais. M. Howard kilęs iš Rumunijos imigrantų šeimos, gimęs Valijoje, baigęs Cambridge universitetą.

• **Ispanija** laikinai uždarė savo sieną su Gibraltaru, kurio uoste buvo sustojęs turistinis

keleivinis laivas su sergančiais keleiviais. Britų laive “Aurora” buvo 2,000 keleivių, iš jų vidurių bacilomis buvo užsikrėtę 400.

• **Valstybės** sekretorius Colin Powell pagyrė Izraelio ir Palestinos vadovų pastangas susitarti dėl būsimos Palestinos valstybės sienų. Sekretorius pasiuntė raštus buvusiam Izraelio teisingumo ministrui ir palestiniečių informacijos ministrui Rabbo. Jiedu laikomi vadinamo Ženevos susitarimo autoriais. Amerika toliau laikosi savo pažiūrų, kad Izraelis ir Palestina gali taikiai gyventi šalia vieni kitų.

• **Kinijos** spauda paskelbė, kad labai padidėjo AIDS liga sergančiųjų skaičius. Tokių pacientų gali būti visas milijonas, jie bus gydomi nemokamai.

• **Sri Lanka**, buvęs Ceilonas, turėjo netikėtą valdžios pasikeitimą. Prezidentė Chandrika Kumaratunga, premjerui išvykus susitikti su JAV prezidentu Bush, paleido parlamentą, pašalino tris vyriausybės narius ir sutraukė kariuomenę į svarbias sostinės vietas. Ji sakosi buvus priversta imtis šių griežtų žingsnių, nes kilo pavojus šalies saugumui.

Sri Lanka turėjo civilinį karą su Tamil Tigers genties kareiviais. Pati prezidentė neteko vienos akies nepavykusio atentato metu. Ji pasakė esanti pasirengusi deryboms su Tamil vadais, kad būtų įgyvendinta taika ir teisingumas. Atleisti informacijos, krašto apsaugos ir vidaus reikalų ministrai galės susirasti kitus darbus.

• **Pietų Afrikos** demokratinė sąjunga, svarbiausia opozicijos partija ir Zulu Inkatha Laisvės partija susitarė kartu dalyvauti ateinančių metų balsavimuose ir palaikyti tuos pačius kandidatus.

• **Afganistane** paskelbtas naujos konstitucijos projektas. Jis reikalauja tvirtos prezidentūros ir islamo valdžios įsteigimo, bet neskelbia religinių įstatymų, vadinamų sharia įvedimo.

• **Stiprus** lietus sukėlė potvynius Indonezijos Sumatra saloje, paskendo daugiau 100 žmonių.

• **Gruzijoje** visuotiniai balsavimai davė nedidelę persvarą prezidento Eduardo Ševardnadze blokui, tačiau parlamente didesnė bus kita partija. Stebėtojai kalba apie niekur negirdėtus sukčiavimus balsavimo būstinėse.

Amerikos lietuvių tarybos 63-iojo suvažiavimo prezidiumo nariai: dr. Jonas Valaitis, Petras Buchas ir Vytautas Bildušas. J. Kuprio nuotr.

SEIMO PROTOKOLINĮ NUTARIMĄ PREZIDENTAS VERTINA KAIP REKOMENDACIJĄ

Vilnius, lapkričio 14 d. (ELTA). Kaip rekomendaciją Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas įvertino lapkričio 13 d. Seime priimtą protokolinį nutarimą.

Nutarime šalies vadovas paprašytas nesikviesti aukščiausių valstybės teisėsaugos pareigūnų tol, kol vyksta išteisminis tyrimas ir dirba Seimo laikinoji tyrimo komisija “Dėl galimų grėsmių Lietuvos nacionaliniam saugumui”. Šiuo nutarimu taip pat pasiūlyta aukščiausiems valstybės teisėsaugos pareigūnams nekommentuoti Komisijos darbo ir priimamų sprendimų.

Reaguodamas į šį nutarimą Prezidentas pabrėžia, kad

Konstitucija kaip aukščiausiaji teisė šalyje yra privaloma visiems.

“Pirmiausia tiems, kuriems patikėta valstybės valdžia. Nesvarbu ar tai būtų Respublikos Prezidentas, ministrai, ar Seimo nariai. Valdžios institucijos ir pareigūnai yra saistomi konstitucinių imperatyvų. Jie privalo vykdyti Konstitucijoje ir įstatymuose nustatytas funkcijas ir tik laikydamiesi Konstitucijos apibrėžtų veikimo ribų”, rašoma Prezidento spaudos tarnybos išplatintame pareiškime.

“Lietuvos žmonių valia esu išrinktas Lietuvos Respublikos Prezidentu ir vykdau viską, kas man pavesta Konstitu-

cijos ir įstatymų. Priimtą Seimo 2003 m. lapkričio 13 d. protokolinį nutarimą vertinu tik kaip Seimo nuomonę”, teigia šalies vadovas.

Pareiškime taip pat pabrėžiama, kad pagal Konstituciją nėra ir negali būti rekomendacija valstybės vadovui nevykdyti ar apriboti jam Konstitucijoje ir įstatymuose numatytus įgaliojimus, nes kitaip Prezidentas neatliktų jam patikėtos misijos. “Šis mano pasisakymas negali būti traktuojamas kaip kliudymas komisijai atlikti jai pavestą tyrimą, laikantis Konstitucijos ir įstatymų, kaip kišimasis į kitų valstybės valdžių veiklą”, pabrėžia Prezidentas R. Paksas.

SKANDALĄ TIRIANTI KOMISIJA LAUKIA PILIEČIŲ PARAMOS

Vilnius, lapkričio 13 d. (ELTA). Prezidentūros skandalą tirianti laikinoji Seimo komisija prašo visų šalies gyventojų paramos - pateikti visą žinomą informaciją komisijos tiriamu klausimu. Tokį kreipimąsi laikinoji tyrimo komisija dėl galimų grėsmių Lietuvos nacionaliniam saugumui paskelbė lapkričio 13 d., prieš pirmąjį viešą posėdį.

“Komisija, dirbdama viešai, tikisi sulaukti laiškų, kuriuos galima siųsti į Seimą šiuo adresu: Gedimino pr. 53, Vilnius”, - nurodoma kreipimesi. Pradėdama dirbti viešai, komisija siekia išvengti galimų mėginimų paveikti jos sprendimus iš šalies. Komisijos posėdį transliuos Lietuvos radijas ir televizija.

Laikinosios komisijos vadovas Aloyzas Sakalas pareiškė įžvelgęs spaudimo ir kišimosi į komisijos darbą apraiškų tame, kad pastarosiomis dienomis Prezidentas kvietėsi į susitikimus generalinį prokurorą Antaną Klimavičių bei Aukščiausiojo Teismo pirmininką Vytautą Greičių. Abu pareigūnai po susitikimų su šalies vadovu išreiškė kategorišką nuostatą, kad Prezidento pokalbių pagal šalies įstatymus operatyvinėmis priemonėmis negalima klausytis net ir tada, kai šalies vadovas kalbasi su įtartinu asmeniu.

Žiniasklaida pranešė, kad Seimo tyrimo komisija iš Valstybės saugumo departamento gavo naujų įrašų. Tai Prezidento R. Pakso pokalbiai su liberaldemokratu, “Restako” firmos vadovu Algirdu Drakšu. Pokalbiuose esą šalies vadovas informuojamas apie dosniausio rinkimų kampanijos rėmėjo Jurijaus Borisovo pretenzijas. Prezidentūros skandalą tirianti laikinoji Seimo komisija dirba jau 10 dienų.

Į pirmąjį viešą posėdį kviečiama daug vadovaujančių policijos pareigūnų. Tai - Lietuvos policijos generalinis komisaras Vytautas Grigaravičius, vyriausiasis komisaras policijos generalinio komisaro pavaduotojas Romualdas Algirdas Senovaitis, Vilniaus miesto vyriausiasis policijos komisaras Erikas Kaliačius, Šiaulių miesto vyriausiasis policijos komisaras Vidas Maigys, Palangos miesto policijos komisaras Edvardas Krasauskas bei Telšių miesto vyresnysis policijos komisaras Sauginas Laurušonis. Į posėdį taip pat kviečiamas Lietuvos automobilių kelių direkcijos generalinis direktorius Virgaudas Puodžiukas, Krašto apsaugos ministerijos generalinis inspektorius pulkininkas Česlovas Jezerskas bei Valstybės saugumo departamento atstovai.

GEN. PROKURORO SPRENDIMAS

Vilnius, lapkričio 12 d. (ELTA). Generalinis prokuroras Antanas Klimavičius neatsisako savo anksčiau išsakytos pozicijos, kad Lietuvos Prezidento pokalbių įrašai turi būti sunaikinti.

“Aš ir toliau manau, kad prieš Prezidentą neturi būti naudojamos operatyvinės veiklos priemonės”, - sakė jis po įvykusio susitikimo su Seimo pirmininku Artūru Paulausku.

Šiame iš anksto neskelbtame susitikime dalyvavo taip pat Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimų grėsmių valstybės nacionaliniam saugumui pirmininkas Aloyzas Sakalas, Valstybės saugumo departamento vadovas Mečys Laurinkus, generalinio prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis.

Pasak A. Sakalo, susitikime sutarta dėl geranoriško bendradarbiavimo su Generaline prokuratūra tiriant skandalo aplinkybes.

“Prokuratūra pateiks Seimo komisijai visą medžiagą, mes ją peržiūrėję sutarsime su prokuratūra, ką galima pavičinti, kad nepakenktume procesiniams veiksams”, - sakė komisijai vadovaujantis A. Sakalas. Susitikime taip pat buvo sutarta dėl galimos dar vienos Seimo laikinųjų tyrimo komisijų įstatymo pataisos priėmimo.

“Ši pataisa padėtų išspręsti dabar kylančias problemas, kai, pavyzdžiui, prokuroras pasako, kad aš nieko komisijai neduosiu. Jeigu Seimas sudarė tyrimo komisiją, tai jos autoritetas turi būti aukštesnis”, - mano A. Sakalas. Jis neatmetė galimybės, kad Seimo laikinosios tyrimo komisijos posėdžiai gali būti atviri. Tačiau tai bus įmanoma, jeigu Seimo priimta ir Lietuvos Prezidento pasirašyta Seimo laikinųjų tyrimo komisijų įstatymo pataisa pasirodys *Valstybės žiniose*.

RAGINIMAI PASITRAUKTI. Žinomi Lietuvos kultūros ir visuomenės veikėjai vakar paragino prezidentą Rolandą Paksą pasitraukti iš pareigų dėl Prezidentūrą krečiančio skandalo ir taip “išsaugoti Prezidento institucijos autoritetą” bei apginti savo ir visos Lietuvos orumą. Atviros Lietuvos fonde paskelbtame intelektualų kreipimesi be užuolankų teigiama, kad pastarąsias savaites Prezidentas neįstengia tinkamai reaguoti į susiklosčiusią padėtį ir kad jam nepavyks atgauti Lietuvos žmonių pasitikėjimo, kad ir kaip rūpestingai dirbtų jo aparatas. Kreipimąsi pasirašė apie 400 žinomų šalies kultūros ir visuomenės veikėjų.

PREZIDENTAS NEATIDEDA VIZITO Į JAV. Nepaisydamas nerimstančio skandalo, tirpstančio savo patarėjų korpuso, prezidentas Rolandas Paksas neketina nei atidėti, nei atšaukti planuoto vizito į JAV. Lietuvos valstybės vadovo vizitas į JAV, susitikimas su JAV

prezidentu George W. Bush, kaip jau skelbta, numatytas gruodžio 8 dieną.

Pasiruošimo vizitui į JAV klausimai aptarti Prezidento susitikime su Lietuvos ambasadoriumi JAV Vygaudu Ušacku. Pasak ambasatoriaus, Prezidentui buvo pateiktos kelios alternatyvos, susijusios su vizitu: atidėti jį, sutrumpinti ir panašiai. Tačiau, kaip sakė V. Ušackas, Prezidentas apsisprendęs nekeisti suplanuoto vizito. Be susitikimo su G. Bush, Lietuvos prezidentas per trijų dienų vizitą JAV taip pat susitiks su verslo, lietuvių ir žydų bendruomenių atstovais. V. Ušackas neslėpė, kad JAV administracija seka padėtį Lietuvoje, skandalą, susijusį su Prezidentūra.

“Jie pripažįsta pažangą, daromą konkrečių Lietuvos institucijų veikloje, skaidrumą, viešumą ir linki, kad mes tuos klausimus namuose išspręstume taip, kad galėtume iškelti galva tęsti žygius į ES ir NATO ir likti lyderio vaidme-

nyje regione”, - sakė V. Ušackas. Jis pažymėjo, kad klausimų apie skandalą Lietuvoje Prezidentui R. Paksui JAV nepavyks išvengti. Tačiau, anot jo, Prezidento pasirinkimas, “kaip vizitą realizuoti”. Kol kas ambasadorius nėra gavęs ir Lietuvos delegacijos, vyksiančios į JAV, sąrašą. Aišku, kad su Prezidentu į JAV vyks patarėjas diplomatijos klausimais Eitvydas Bajarūnas.

TIRPSTA PREZIDENTO PATARĖJŲ KORPUSAS. Prezidento patarėja vidaus politikos klausimais Dalia Kutraitė-Giedraitienė teigia tiesiog žmogiškai nebeturinti jėgų toliau eiti pareigas. Ištikimai R. Pakso bendražygei, dirbusiai kartu nuo 1997 m., pastarosiomis dienomis teko atlaikyti ne tik Prezidentūrą krečiantį skandalą, bet ir artimų žmonių netektį. Prezidentas patenkino jos pareiškimą. Iš 6 patarėjų neatstatydinta liko tik teisės departamento vadovė Ona Buišienė, tačiau spėjama, kad ir ji paprašys atstatydinimo.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

LIETUVIŲ FONDAS IR JAV LB REZOLIUCIJA

Vienas iš viešų visuomenę klaidinančių pasisakymų apie Lietuvį fondą buvo *Drauge* 2003 m. spalio 24 d. paskelbta "JAV LB XVII Tarybos rezoliucija Lietuvį fondo reikalu". Norime LF nariams ir lietuvių visuomenei pateikti reikalingą informaciją apie LF veiklą ir esamą padėtį.

Savo tikslų sėkmingai siekdamas Lietuvį fondas dabar turi daugiau kaip 7,200 narių (asmenų, korporacijų, organizacijų, draugijų, sambūrių ir klubų) suaukotą virš 15 milijonų dolerių kapitalą. Lietuvį švietimui, kultūrai, mokslui, jaunimui, žiniasklaidai ir panašioms lietuviybės išlaikymo reikálams pasaulyje (įskaitant ir Lietuvą) jau išdalino apie 11 milijonų dolerių. Didelė tos paramos dalis per visus metus teko JAV Lietuvį bendruomenei.

1950-1960 metuose buvo paskelbtos kelios lietuviškų fondų idėjos, bet jos toliau neišsivystė. 1960 m. gruodžio 8 d. *Drauge* pasirodęs dr. Antano Razmos straipsnis "Milijono dolerių fondas lietuviškiems reikálams ir to fondo parlamentas" sukėlė gyvas diskusijas. Po mėnesio Čikagoje buvo pirmasis organiza-

torių posėdis, vėliau sekė keli "milijoninio fondo" organizatorių pasitarimai. Penktajame posėdyje 1961 m. kovo 19 d. buvo tartasi su atvykusiais dviem JAV LB Centro (dabar Krašto) valdybos atstovais. Po to sekė dar 11 posėdžių, kuriuose vyko įvairios diskusijos ir buvo užprotokuluoti įvairūs nutarimai.

1961 m. rugsėjo 2-3 dienomis New Yorke vykusioje JAV LB III Tarybos sesijoje ilgai keliuose posėdžiuose buvo diskutuoti "Geležinio fondo" šalininkų atstovo JAV LB Centro valdybos vicepirm. dr. Algirdo Nasvyčio ir "Milijoninio fondo" organizatoriaus dr. Antano Razmos išsamūs pranešimai. Sesijai pirmininkavo Stasys Barzdukas, sekretoriavo Vytautas Kamantas. Po ilgų diskusijų visi 32 tarybos nariai pritarė dr. Antano Razmos siūlomo, pačių aukotojų tvarkomo, Fondo steigimui šalia Lietuvį bendruomenės.

Pirmasis organizavimo principas buvo, kad Fondo tikslai formuluojami pagal lietuvių kultūros išlaikymo tikslus ir "US Internal Revenue Service Code" punktus, įgalinančius atleidimą nuo mokesčių. Kitas, kad Fondo įstatai galės būti

Pasitarimo metu apie Kauno ir Clevelando verslininkų bendradarbiavimą. Iš kairės: Steven Sims, Clevelando miesto ekonominio vystymo direktorius, Linas Klimavičius, Point One International, Jane Campbell, Clevelando merė, Ingrida Bublienė, LR Garbės konsulė Clevelande.

John Ritter nuotr.

(reiškia, nebūtinai turi būti) keičiami LB Tarybos pritarimu. Trečias, Fondo vadovybė renka aukotojai (reiškia, Fondą tvarko patys jo nariai). Toliau, kad Fondo nariais galės būti pavieniai asmenys ir organizacijos. Lietuvį bendruomenė, kaip ir kitos organizacijos, Fonde turės tiek balsų, kiek ji įneš aukų.

Galutinai sutvarkius organizacinius reikalus, paruošus būsimuosius įstatus (Bylaws) ir

organizatoriams pakvietus pirmuosius 12 direktorių, Lietuvį fondas kaip "Lithuanian Foundation" buvo inkorporuotas 1962 m. kovo 14 d. Illinois valstijoje kaip pelno nesiekianti narių korporacija (Not For Profit Corporation), kurios pagrindinis tikslas yra lietuviybės išlaikymas, neprasižengiant "US Internal Revenue Service Code Section 501(c)(3)" nuostatams. Jokių nurodytų priklausomybių kitoms organiza-

cijoms ar korporacijoms oficialiuose užregistruotuose dokumentuose nebuvo ir nėra.

Isteigto savarankiško Lietuvį fondo direktoriai (arba LF Tarybos nariai) priėmė pirmuosius LF įstatus, kurie suteikė įvairių teisių JAV LB. Pirmieji direktoriai išrūpino iš IRS įstaigos mokesčių atleidimą aukotojams, nustatė visuotinio LF narių metinio suvažiavimo datą, organizavo lėšų

(Nukelta į 6 p.)

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)

XXVIII

"Vieni ragino eiti prie VIDAUS reikalų ministerijos pastato, kiti - kreiptis į teismą [...]".

Tokie valdžios atstovų pasiteisinimai daugeliui žmonių sukėlė teisėtą pasipiktinimą.

"Vilniaus" projektavimo ir statybos susivienijimo (PSS) net 234 darbuotojai nusiuntė raštą LSSR Aukščiausiosios tarybos Prezidiumui, LSSR Ministrų tarybai, LKP Centro komitetui, kuriame rašė: "Lietuvos Laisvės Lygos renginio uždraudimo faktas nebuvo visuomenei paskelbtas. Tuo buvo pažeistas įsako

"Dėl susirinkimų, mitingų, gatvės eitynių ir demonstracijų organizavimo SSR Sąjungoje tvarkos" 3 str. Dėl to visuomenė buvo suklaidinta ir nukentėjo niekuo nekalti piliečiai, atėję į renginį. [...] Reikalaujame išaiškinti ir nubauti pažeidusius šį straipsnį.

PSS "Vilnius" darbo kolektyvas, susipažinęs su "Tiesoje" spalio 2 d. išspausdintu straipsniu "Vilniečiai atsako už savo miesto garbę", ap-svarstęs jo turinį, pareiškia:

Sovietiniai kariai prieš protestuojantį jaunimą prie Šiaurės miestelio. Vilnius, 1990.11.17.

1. Straipsnis nepasirašytas. Kodėl? Juk yra priimtas įsakas, kad be pavadžių laiškai, po-tvarkiai ir kt. laikomi anoniminiais ir šiuo atveju neturėtų būti publikuojami.

2. Straipsnio turinys iškraipo faktus. [...] Išrikiavus vidaus reikalų organų spec. būrius, jiems buvo duotas įsakymas susidoroti su beginkliais žmonėmis, tarp kurių buvo moterų ir vaikų.

3. [...] Ne "išsišokėliai" puolė "pareigūnus", o atvirkščiai, - pareigūnai puolė daužyti

susirinkusius. [...] Mes tiesiai pareiškiame: veltui stengiatės, nežinomi autoriai - anonimai! Vilniečiai seniai suprato, kodėl ir kokios "rimties" laikytis esame kviečiami. Ir kam tokia "rimtis" paranki.

Viešai tariame: "Gėda!" šio rašinio autoriams, vis dar besistengiantiems užtvėnkinti "upės bėgimą". Metodai, kuriais jie bando paveikti visuomenę, yra stagnacijos laikų atgyvena, seniai patys save diskreditavę."

Smurtas Gedimino aikštėje, noras jį pateisinti sukėlė ir

nemažos dalies LKP narių pasipiktinimą, daugeliui jų tarsi atsivėrė akys, kokia yra ta organizacija, kuriai jie priklauso. Tipiškas galėtų būti partijos Pakruojų rajono komiteto antrojo sekretoriaus **VI.Štuikio laiškas, išspausdintas tomis dienomis "Atgimime" (1988 10 15, Nr.3). Laiške jis rašė:**

"[...] Po 1987 m. rugpjūčio 23 d. mitingo daugelis dalyvavusiųjų jame buvo svarstomi ir smerkiami kolektyvuose. Kaip stalinizmo laikais, nors rugpjūčio 23-oji tapo puikia tikrojo atsinaujinimo, dvasingumo kibirkštėlės diena. Esu tikras, kad ateityje rugsėjo 28-oji vis tiek bus minima. [...]"

Vilnius, Gedimino aikštė iki šiol priklausė Lietuvai (ne Lenino rajonui). Sprendimą neleisti priėmė Lietuvos KP Centro Komitetas ir respublikos vyriausybė. Lenino rajono vykdomasis komitetas sprendimą tik parašė ir pasirašė. [...] Kai buvo sužinota, kad mitingas įvyks, Lietuvos televizijai reikėjo [...] išeiti į Vilniaus gatves ir iš Gedimino aikštės [...] reikėjo transliuoti nuo pradžios iki galo. Būtume atskyrę chuliganus, antitarybininkus, net CŽV agentus.

Lietuva jau ne beraščių kraštas. [...] Niekada nepagalvojau, kad Vilniuje chuliganų tiek daug, o milicija iki rugsėjo

28 d. apie tai nieko nežinojo. Tyliai tyliai iššauti nepavyko. Revoliucinis persitvarkymas įgauna pagreitį. [...] Labai neramu, kad partija, kurios nariu esu jau daugiau kaip ketvirtį amžiaus, kurios veiklai ne dėl karjeros paskyriau gyvenimą, netaptų revoliucinio persitvarkymo stabdžiu. Simptomai ryškūs."

Vilniaus miesto prokuratūra 1988 m. spalio 4 d. buvo sudariusi baudžiamąją bylą Nr.10-2-050-88 dėl vidaus reikalų organų veiksmų Gedimino aikštėje rugsėjo 28 ir 29 d. Buvo apklausta apie 80 žmonių, įrodyta, kad "milicijos darbuotojas Z.Bernotas Vilniaus Lenino rajono VRS 1-ajame poskyryje vartojo fizinę jėgą" prieš suimtuosius. LSSR prokuroro pavaduotojas V.Barauškas tų pačių metų lapkričio 21 d. atsakė grupei mitingo dalyvių - V.Aneliauskui, T.Každaiienei, A.Andreikai ir kai kuriems kitiems, kad "1988 m. rugpjūčio 2 d. LSSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsakas "Dėl atsakomybės už nustatytos susirinkimų, mitingų, gatvės eitynių ir demonstracijų organizavimo ir vykdymo tvarkos pažeidimo" š.m. lapkričio 17-18 d. LSSR AT liaudies deputatų sesijai nebuvo pateiktas tvirtinimui."

(Bus daugiau)

LF pokylyje lapkričio 8 d. Alė Razmienė, dr. Antanas Razma ir Lietuvių fondo dr. Razmos vardo premijos mokslinės medicinos srityje laureatas prof. dr. Arimantas Dumčius.

LIETUVIŲ FONDO LAUREATO ŽODIS

Nuoširdžiausiai dėkojame už ilgamečio mūsų mokslinio-praktinio darbo aukščiausią įvertinimą, paskiriant dr. Antano Razmos vardo Lietuvių fondo metinę premiją. Man, kaip buvusiam Altajaus tremtiniui, taip pat malonu ir tai, kad ji dar skirta bolševikų nužudytų Panevėžio gydytojų J. Žemgilio, St. Mačiulio ir A. Gudonio atminimui.

Mano vadovaujama širdies ir kraujagyslių chirurgijos laboratorija buvo įkurta prieš 23 metus KMI rektoriaus Zigmo Januškevičiaus, Lietuvos kardiologijos sukūrėjo, kuris matė pasaulio medicinos vystymosi tendencijas, ypač intervencines kardiologijos, be kurios neįmanoma išgelbėti sergančių XX amžiaus rykšte - išemine širdies liga. Pavyko suburti jaunų ir darbščių gydytojų būrelį. Iki šios dienos nuėjome labai sunkų ir sudėtingą kelią, nes iš nieko, blokuojant sovietiniam režimui, Kauno klinikose reikėjo sukurti medicinos technikos ir elektronikos bazę ir parengti kvalifikuotus specialistus, kurie remtųsi ir patys plėstų šiuolaikinės kardiologijos ir širdies chirurgijos mokslo naujoves. Didelio ryžto dėka, remiant universiteto ir klinikų vadovybei tai pavyko padaryti. Atgimimas ir Nepriklausomybės atkūrimas suteikė impulsą mokslinių ryšių ir specializacijų išplėtimui į Amerikos (JAV, Kanada) ir Europos (Švedija, Belgija, Prancūzija) šalis.

Ar mus lydi sėkmė, galite pamatyti iš kuklios mokslo parodos, išdėstytos šioje salėje. Tik pasakysiu, jog visus mūsų išradimus-patentus pagrobė Maskva, kai atsiskyrėme nuo jos. Jie nepatvirtindavo išradimu, jei neįtraukdavome rusiškų pavardžių. Tik patobulinimai-racionalizacijos liko mums. Visgi mes įsitvirtinome pasaulio medicinos spaudoje, žurnaluose mus cituoja kalbant apie širdies pagalbininkų (asistorių) kūrimą, elektrinę stimuliaciją, koronarinės ligos chirurgiją.

Jau 1993 m. Kaune atlikome 100 širdies operacijų į metus su dirbtine kraujo apytaka. Dėkoju daugeliui tautiečių, kurie mus rėmė ir materialiai, ir moraliai. Kaip pavyzdį galiu paminėti kardiologą Rimgaudą Nemicką, kurio pagalba virš 30 gydytojų ne kartą specializavomės Čikagos ligoninėse. Didelės pagarbos nusipelnę Montrealio ir Toronto lietuvių bendruomenės, padėjusios mano vadovaujamai laboratorijai. Istorija niekada nepamirš Lietuvių fondo kūrėjų ir Jūsų visų prisidėjusių rengiant ir padedant jaunajai lietuvių specialistų kartai. Kauno kardiologija ir širdies chirurgija šiandien yra patikimose rankose. Širdies chirurgijos laboratorijoje parengėme 7 profesorius, keliasdešimt medicinos mokslo daktarų. Vadovaujant jaunam klinikos vadovui prof. R. Benečiui, šiais metais bus atlikta 850 moderniausių širdies operacijų, naudojant dirbtinę apytaką. Sėkmingai persodinta širdis 5 ligoniams. Įrengtos naujos operacinės ir reanimacijos skyrius. Pamažu rengiamas galingas kardiochirurgijos korpusas. Tačiau šiuolaikinio mokslo vystymui neturime eksperimentinės operacinės. Todėl ši premija yra tiesioginė Jūsų pagalba kuriant eksperimentinį Kauno Medicinos universiteto departamentą. Ačiū už tai.

Prof. Arimantas Dumčius, KMU Biomedicininių tyrimų instituto širdies ir kraujagyslių chirurgijos laboratorijos vedėjas

LIETUVIŲ FONDAS IR JAV LB REZOLIUCIJA

(Atkelta iš 5 p.)

telkimą ir kitus darbus. Visi LF Tarybos nariai arba direktoriai, nuo pirmųjų iki dabartinių, dirbo ir dirba veltui. LF Tarybą sudaro 18 rinktų narių, jų kadenacija yra trims metams, metinis LF narių suvažiavimas kiekvienais metais renka 6 narius-direktorius.

Per pirmuosius du dešimtmečius JAV LB apylinkės, apygardos ir Krašto valdybos talmino Lietuvių fondo veiklai ir augimui. Bendromis pastangomis buvo pasiektas beveik 2 mil. dol. LF kapitalas. Maždaug 35,000 dol. sumą suaukoko JAV LB. Lietuvybės išlaikymui buvo išdalinta per 1 milijono dolerių suma, kurios didelė dalis teko JAV LB.

Per paskutinius du dešimtmečius JAV LB parama LF keitėsi. Kai LF taryba pasiūlė LF įstatų pakeitimą, kuris leistų lengviau ir be nuostolių skirstyti didesnes LF pajamų sumas lietuviybės išlaikymui ir tuo daugiau padėti pačiai JAV LB, tai LB pareigūnai smarkiai kovojo prieš tokį pasiūlymą. Tačiau pasiūlymas buvo priimtas ir įsigaliojo. Kai JAV LB atstovai kėlė priekaištus LF vadovybei, kad jie susirenka įgaliojimus ir taip neva viską tvarko metiniuose LF suvažiavimuose, tai LF Taryba pasiūlė pakeisti LF įstatus ir panaikinti įgaliojimų (proxies) sistemą. 1999 m. LF narių suvažiavimas nutarė panaikinti įgaliojimų sistemą 7,114 balsais (71%) už ir 2,934 (29%) prieš. Tada tie patys JAV LB žmonės kovojo prieš jų pačių anksčiau pasiūlytų pakeitimų įgyvendinimus. JAV LB Taryba balsavo prieš įstatų pakeitimo patvirtinimą. Nepatvirtinus pakeitimo, klausimas grįžo atgal į LF narių 2000 m. suvažiavimą, kuriame už pakeitimą pasisakė 8,048 (69%) balsai, prieš balsavo 3,596 (31%). Negavus 75% balsų daugumos likta prie senos įgaliojimų sistemos, prieš kurią vėl iš naujo dabar rašoma.

Per paskutinius dvejus dešimtmečius LF be JAV LB paramos sutelkė dar maždaug 13 mil. dol. ir išaugo iki 15 mil. dol. Per tą patį laikotarpį LF lietuviybės reikalams išdalino beveik 10 mil. dol., kurių didelė dalis teko tai pačiai JAV LB, kurios dabartiniai vadovai kovoja prieš Lietuvių fondą. Vien tik per paskutinius tris metus LF davė daugiau, negu 500,000 dol. JAV LB.

Prieš, per ir po 2003 m. gegužės mėnesį įvykusio LF metinio narių suvažiavimo, ši JAV LB akcija prieš LF ypatingai sustiprėjo. Suvažiavime paaiškėjo, kad iš JAV LB Krašto valdybos 15 narių tik 7 yra Lietuvių fondo nariai ir iš JAV LB XVI Tarybos 65 narių tik 37

buvo LF nariai. Iš dabartinės naujos JAV LB XVII Tarybos rinktų 60 narių tik 35 yra LF nariai. (Už šių statistinių duomenų pateikimą, LF Tarybos narys Vytautas Kamantas yra patrauktas į JAV LB Garbės teismą). Sunku suprasti, kodėl kai kurie dabartiniai JAV LB vadovai, patys nebūdami Lietuvių fondo nariais, nori kontroliuoti LF veiklą, spręsti LF įstatų keitimus ir nurodyti LF nariams ką ir kaip jie turi daryti. Šiuo metu JAV LB KV ir LB apylinkių įnašas į LF esantį 15 milijonų dol. kapitalą yra tik truputį virš 46,000 dol.

Prieš penkerius metus JAV LB Krašto valdyba (pirm. Regina F. Narušienė) nutarė ir įsteigė JAV LB ribose veikiančią savo "Endowment Fund", kuris telkia aukas neliečiamam kapitalui ir naudoja tik jo palūkanas. Tas JAV LB įsteigtas fondas išaugo tik iki 54,000 dol. Atrodo, kad per penkis metus JAV LB nepasisekus sukelti didesnes sumas savam fondui, dabar ieškoma būdų padaryti ir Lietuvių fondą JAV LB KV fondu ir išdu.

LF Taryba ir valdyba visus savo narius informuoja, jiems siunčia finansines metines apyskaitas, detales pranešimus apie paskirstytus pinigus, iš anksto informuoja apie numatomus pakeitimus, suteikia kiekvienam nariui progą iš anksto dalyvauti LF įstatų keitime ir susipažinti iš anksto su svarbiais pasiūlymais prieš kiekvieną metinį narių suvažiavimą taip, kaip to reikalauja Illinois valstijos įstatymai. LF yra atviras visiems savo nariams ir taip pat visai lietuvių visuomenei.

Paskelbtoje JAV LB Tarybos rezoliucijoje rašoma, kad "JAV LB taryba atsisako tvirtinti 2003 m. gegužės 3 d. Lietuvių fondo priimtus inkorporavimo dokumento pakeitimus. ... Mes laikome tuos pakeitimus neturinčius teisinės galios ir nepritariame visiems galiams pakeitimams. ... Papildomai, mes patvirtiname JAV Lietuvių bendruomenės Tarybos prezidiumo pirmininkės raštišką 2003 m. gegužės 13 d. pareiškimą, pateiktą Lietuvių fondo Tarybai."

LF neprasė ir JAV LB Taryba neturi teisės tvirtinti "The Articles of Amendment of Lithuanian Foundation, Inc.", nes to nereikalauja nei įstatymai, nei LF įstatatai. Vadovaudamasis "Illinois General Not For Profit Corporation Act" nuostatais ir amerikiečių nepelno korporacijų advokatų specialistų patarimais, LF narių metinis suvažiavimas 2003 m. gegužės 3 d. po ilgų diskusijų absoliučia balsų dauguma, 85% (8,321 balsams) pasisakant už, ir tik 15% (1,473 balsams) pasisakius prieš, nutarė pakeisti "Articles of Incorporation". Dokumento pakeitimas jau įregist-

truotas Illinois valstijos sekretoriaus įstaigoje ir teisiškai galioja. Inkorporavimo dokumentus keisti gali tik LF metinis narių suvažiavimas, pagal Illinois valstijos "General Not For Profit Corporation Act".

JAV LB Tarybos rezoliucijos patvirtintame (2003 m. gegužės 13 d.) laiške LF Valdybos pirm. Povilui Kiliui (ne LF Tarybai), JAV LB Tarybos prezidiumo pirm. Regina F. Narušienė rašė: "... *You are further urgently advised that any future action taken by the Foundation in reliance upon those "Articles of Amendment" will be null and void as a matter of law and will subjects its action to judicial examination with potential grave legal and financial consequences.*". Tiesiai sakant, mandagiai grasinama teismu.

Rezoliucijoje kaltinama, kad "... *jau kuris laikas kaip Lietuvių fondo susitarimo dvasią bei Lietuvių fondo įstatus, apibrėžiančius JAV Lietuvių bendruomenės teises;...*" Iš tikrųjų, LF nariai ir jų rinkti vadovai skrupulingai ir pareigingai augina ir tvarko LF, siekia inkorporavimo dokumentuose nurodytų tikslų, ir dirba pagal Illinois valstijos įstatymus bei IRS nuostatus. Atrodo, kad keli dabartiniai JAV LB vadovai, klaidindami kitus, patys neša nesantaiką į lietuvių visuomenę savo kalbomis, raštais, straipsniais, skundais teismams ir rezoliucijomis prieš LF. Iš LF Tarybos 18 narių net 10 yra buvę PLB ir JAV LB vadovai, valdybų nariai ir pirmininkai, kurie gerai supranta, kad Lietuvių fondo parama yra labai reikalinga lietuviybės išlaikymui. Lietuvių fondas visada rėmė ir remia svarbius Lietuvių bendruomenės projektus, kasmet maždaug skirdamas 20-25% nuo bendros paskirstymo sumos.

Lietuvių fondo vadovybė ir toliau tvarkys Lietuvių fondą laikantis IRS ir Illinois valstijos įstatymų. Tai yra oficiali Lietuvių fondo pozicija. LF vadovybė daugiau šiais klausimais nerasys ir neatsilieps į JAV LB ar privačių asmenų pasisakymus ar pareiškimus. Tačiau, jeigu bus reikalinga, LF vadovybė toliau informuos LF narius visais, su Lietuvių fondo veikla susijusiais, klausimais.

Lietuvių fondas dėkoja už parodytą pasitikėjimą jo vadovybei ir suaukotą 15 milijonų dol. kapitalą. Kviečiame visus lietuvius tapti Lietuvių fondo nariais, kad LF kapitalas kaip galima greičiau pasiektų 20 mil. dol. ir kad LF galėtų kiekvienais metais paskirstyti bent 2 mil. dol. lietuviybės darbams remti.

Dr. Antanas Razma,
LF tarybos pirmininkas
Povilas Kilius,
LF valdybos pirmininkas

LOS ANGELES, CA

REŽISIERIUS PETRAS MAŽELIS

Režisieriaus Petro Maželio gimtadienio proga Los Angeles lietuvių radijo bangomis šitaip kalbėjo programos pravedėja **Regina Gasparonienė**:

“Spalio 21-mą dieną Los Angeles Dramos sambūrio gyva siela, režisierius Petras Maželis šventė savo gražų gimtadienį. Petro Maželio meninė veikla prasidėjo dar tarnyboje laisvos Lie-

tuvos kariuomenėje, o jo teatrinį meną lavino primabalerina Jovaišaitė-Olekienė, režisierius Petras Oleka ir operos solistas Aleksandras Kutkus. Debiutavęs nepriklausomos Lietuvos metais Kauno Muzikiniame teatre Leharo “Linksmojoje našlėje”, savo gyvenime net ir tremtyje rinkosi teatro meną.

Karo audros pagautas, 1945 m. pradžioje jis išvežamas darbams į Vokietiją. Net sunkus darbas stovyklose, nei duonos kąsnio sunkumai nenutraukė jo didelės meilės teatrui. Organizavęs baleto studiją

Karo audros pagautas, 1945 m. pradžioje jis išvežamas darbams į Vokietiją. Net sunkus darbas stovyklose, nei duonos kąsnio sunkumai nenutraukė jo didelės meilės teatrui. Organizavęs baleto studiją

Vokietijos lageriuose, 1949 m. atvykęs į Clevelandą jis režisuoja daugybę spektaklių “Vaidilos” teatre. Pastato V. Kudirkos “Tilto prisiminimai”, Vydūno “Ne sau žmonės”, Maironio “Kęstučio mirtis”, A. Landsbergio “Penki stulpai turgaus aikštėje” ir daugybę kitų spektaklių. Nuo 1984 m. apsigyvenęs Los Angeles pastato dramas A. Landsbergio “Onos veidas”, Žemaičio-Putino “Valdovas”, Kairio “Klajojanti pėda”, komedijas Žemaitės “Trys mylimos”, Sajos “Barakūdos” ir daugybę kitų. Jis ne tik režisuoja, bet ir atlieka visus paruošiamuosius darbus, piešia dekoracijas, scenografijas. Išstobulina Vyrų kvarteto sceninę vaidybą.

Jau laisvėjančioje Lietuvoje 1989 m. su Los Angeles Dramos sambūriu Pūkelevičiūtės “Žmonės ir beržai” susilaukė palankiausio įvertinimo. Mes prisimename, kokiais pakylėtais sparnais grįžo visas Dramos sambūris iš Lietuvos, o ypač rež. Maželis ir sambūrio pirmininkas Vincas Dovydaitis.

Prieš pora metų, švenčiant rež. Maželio 85-tą gimtadienį, Los Angeles Sambūris padėkojo jam už pasišventimą, entuziazmą, ištikimybę ir kad iš Clevelando tuomet neišvažiavo į Floridą ir neatsigulė ant smėlio. O šimtametė poetė Dana Mitkienė, Sambūrio buvusi aktorė ir mecenatė, tame minėjime padėklamavo savo sveikinimą maestro:

“Jaunos Mūzos kai pristojų, gundė, veikti įtaigojo

Ir jis kūrė: skirstė roles, režisavo, Mūzoms šoko ir dainavo...”

Sveikiname meno darbuotoją režisierių Petrą Maželį jo gimtadienio proga ir linkime gražiausių metų, geros sveikatos ir nepamiršti tęsti savo atsiminimų knygą. Ji būtų dovana kitoms einančioms kartoms, kaip reikia dirbti ir mylėti lietuvišką meną.

NEW YORK, NY

Giedrės Kumpikaitės įspūdžiai iš Lietuvos

Šį savaitgalį teko matyti pirmą kartą tą gražią, širdingą tradiciją - Vėlines Lietuvoje. Kaip nuostabu pravažiuoti pro kapi- nes, net pačias mažiausias ir kukliausias mažuose miesteliuose, arba prie kelio ir matyti žmones nešančius gėles padėti ant savo mylimųjų, iškeliavusių kapų. O kiek žvakių ir žvakučių! Pavakare jau visur žibėjo tos liepsnelės primenančios iškeliavusias sielas - vėles, o giliam vakare, atrodė lyg žvaigždės nusileidusios ant žemės, šimtai, tūkstančiai mirgančių liepsnelių, kiekviena primenantį mylimą žmogų. Gražus senas paprotys. Ir kas nuostabu, kad ne tik senesnieji žmonės tą

tradiciją palaiko, bet daug jaunų žmonių jos laikosi ir gerbia savo artimuosius. Tai yra ryšys tarp šio pasaulio ir to, kurio mes niekas nepažįstame; tai yra ryšys tarp gyvenimo ir mirties. Kol tos žvakutės yra uždegtos, kol jos liepsnoja, tol tas ryšys tęsiasi. Sena lietuvių tauta yra pilna šitokių gražių papročių, kurie mus ir palaiko kaip tauta.

Vilnius labai dabinasi, net ir apieisti rajonai švarinasi. Užupis, kuris buvo pilnas nesutvarkytų namų, kiemų, ir taip pat menininkų centras, darosi vos ne kaip mūsų Soho. Atsiranda smagių kavinukų, picerijų, galerijų. Virš visko, budi Užupio Angelas - graži aukšta skulptūra. Rajonas prie Lietuvos viešbučio irgi kyla. Matosi daugiau

JAV Lietuvių bendruomenės atstovų dalis PLB XI Seime. Sėdi Birutė Vilutienė, Aušrelė Sakalaitė, Teresė Gečienė, Birutė Vindašienė, JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys, JAV LB Tarybos prezidiumo pirm. Regina Narušienė, ses. Margarita Bareikaitė, Marija Remienė. Stovi Jonas Urbonas, Gediminas Leškys, Donatas Skučas, Vytautas Maciūnas, Vytautas Vidugiris, Ramutis Pliūrtas, Juozas Ardys, Giedrė Stankūnienė, Liūda Rugienienė, Irena Veitienė, Ramutė Česnavičienė ir dr. Giedrė Kumpikaitė.

CLEVELAND, OH

EKUMENINĖ VAKARONĖ

Jennifer Tucker American Jewish Committee vicedirektorė pakvieta įvairių tautybių atstovus dalyvauti metinėje AJC vakarieneje, sueigoje šiais metais Landerhaven salės patalpose.

Jennifer Tucker kaip buvo minėta mūsų lietuvių spaudoje, prisidėjo prie 2002 m. bendro AJC, Lietuvių bendruomenės, Amerikos lenkų

kongreso laiško pasiūsto JAV senatoriams prašant jų balsuoti už NATO plėtotę.

Vakaronėje buvo pagerbta West Side Ecumenical Ministry už labdarą Clevelando miesto biedniesiems; už labdaros darbus ispanų bendruomenėje buvo pagerbti Jose Ortega ir Rey Galindo.

Malonu buvo pabendrauti su lenkų atstovu Richard Koni-

siewicz ir italų atstovu Commander Edward Tomba, jie sveikino lietuvius NATO atsiektais rezultatais.

Įdomiausia buvo susitikti su libaniečių kilmės Ohio arabų laikraščio *Al-Sahafa* redaktore Fatina Salaheddine. Jai buvo staigmena kad lietuviai išleisdžia savo laikraštį čia Clevelande, kaip ir arabai. Sužinojusi, kad esu “Vilties” draugijos valdyboje, prašė jai atsiųsti *Dirvą*, kad susipažintų su lietuvių spauda.

Dr. Viktoras Stankus

LB Clevelando skyriaus vicepirm. dr. Viktoras Stankus, Ohio arabų laikraščio *Al-Sahafa* redaktorė Fatima Salaheddine ir jos motina Faten Salaheddine.

SCORE Photographers nuotr.

užsieniečių, ir daug kiniečių turi verslą. Kaunas kaip buvo apleistas taip ir yra. Vairuotojai Kaune ne tokie kultūringi kaip Vilniuj, ir vilniečių požiūris į Kauną yra ne teigiamas. Kaunas yra vadinamas benzino stotelė tarp Vilniaus ir Klaipėdos. Kauniečiai, tuo tarpu, skaito, kad jie yra tikrieji lietuviai, ir jų šūkis yra: “Kaunas yra Kaunas”! Tai tokios vyksta varžybos tarp šių dviejų miestų. Įdomu, kad pasitaiko ir užsieniečių iš Vakarų Europos, kuriems labiau

patinka Kaunas, nes jis yra išlikęs labai senos Europos stiliaus miestas, o Vilnius, tuo tarpu, labai stipriai vejas moderniąją Europą.

Žmonės, ypatingai jaunimas, labai gražiai rengiasi. Yra didelis kontrastas tarp Amerikos ir Europos stiliaus apsirengime. Čia daugiau dėmesio kreipiama į patogumą, Europoje - daugiau į stilių.

Kalbant su jaunimu išryškėja skirtingų nuomonių. Daugelis skundžiasi, kad nėra perspektyvų, užtai jie vyksta į užsie-

nį. Kiti sako, kad Lietuvoje yra darbų, ir, kad galima gyventi jei dirbi. Darbdaviai, skundžiasi, kad jaunimas nori gauti iš karto dideles algas, nors dar nėra profesionalai. Universitetai gerai išmokina, bet daug studentų išvyksta į užsienį, dėl didesnių uždarbių. Džiugu, kad nemažai ir grįžta. Vieni laukia gegužės ir priėmimo į Europos Sąjungą, kiti mano, kad ES bus Lietuvai labai negerai, nes privačiuos nepageidaujamo elemento ir kils kainos.

Dr. Giedrė Kumpikaitė

LIETUVA IR PASAULIS

VILNIUJE - JT PADALINIO NARIAI

Vilnius, lapkričio 13 d. (ELTA). Vilniuje vyko Jungtinių Tautų Ekonominės ir socialinės tarybos gyventojų ir plėtros komisijos biuro posėdis. Šiuo metu biurui ir komisijai pirmininkauja Lietuvos ambasadorius prie JT Gediminas Šerkšnys. Biurą sudaro Bangladešo, Gambijos, Liuksemburgo ir Peru nuolatinių atstovų prie JT pavaduotojai.

Dvi dienas trukusiame renginyje taip pat dalyvavo JT sekretoriato atstovai: JT Ekonominio ir socialinio departamento Gyventojų skyriaus direktorius Josephas Chamie, JT Gyventojų fondo vyresnysis patarėjas Kwabena Oseijus Danquah.

Posėdžio dalyviai susitiko su Užsienio reikalų ministerijos sekretoriumi Šarūnu Adomavičiumi. Biuro nariai dalyvavo URM organizuojamame seminare “Dabartiniai demografiniai klausimai: pasaulinės ir nacionalinės perspektyvos”.

UOSTAMIESTYJE -

SUOMIJOS GARBĖS KONSULATAS

Klaipėda, lapkričio 13 d. (ELTA). Ketvirtadienį Klaipėdoje, Aukštojoje gatvėje, pradėjo veikti Suomijos garbės konsulas. Jam vadovauja verslininkas Krister Castren. Jis yra pirmasis Suomijos garbės konsulas Lietuvoje po Nepriklausomybės atkūrimo. Jis rūpinsis verslo ir kultūrinių ryšių tarp Suomijos ir Lietuvos skatinimu bei bendros informacijos apie Suomiją teikimu.

Suomija Klaipėdai skiria ypatingą dėmesį, mat ji yra Lietuvos uostas ir trečias pagal dydį miestas šalyje. Klaipėdos apskrčiai priklauso ir pajūrio kurortas Palanga bei unikalią Kuršių neriją. K. Castren yra UAB “Castrade” pagrindinis savininkas ir valdybos pirmininkas. Ši bendrovė vykdo įvairius energetinius projektus, atlieka generalinio rangovo funkcijas įvairiuose pramoniniuose ir municipaliniuose statybos objektuose, atlieka garo ir vandens šildymo katilinių projektavimo, įrengimo, statybos ir paleidimo derinimo darbus.

Garbės konsulas taip pat domisi ornitologija, aktyviai remia aplinkosaugos projektus mūsų šalyje. K. Castren turi Suomijos pilietybę, nuo 1996 metų gyvena Lietuvoje.

PREZIDENTAS R. PAKSAS LANKYSIS UKRAINOJE

Lietuvos Respublikos prezidentas Rolandas Paksas gruodžio 1-3 dienomis su oficialiu vizitu lankysis Ukrainoje. Kijeve Lietuvos vadovas susitiks su Ukrainos prezidentu Leonidu Kučma, Aukščiausiosios Tarybos pirmininku Vladimiru Litvinu, Ministru pirmininku Viktoru Janukovičiumi, kitais oficialiais asmenimis. Kijeve prezidentas R. Paksas taip pat susipažins su Taraso Ševčenkos universitetu, susitiks su lietuvių bendruomene.

Vizito Ukrainoje dienomis prezidentas R. Paksas taip pat aplankys Odesą, kur susipažins su Iljičevsko uostu, iš kurio kursuoja traukinys “Vikingas” į Klaipėdą. Šalies vadovas susitiks ir su Odesos srities vadovybe.

KAUNO PREKYBOS RŪMAI SU VOKIEČIAIS

STEIGIA PROFESINIO MOKYMO AKADEMIJĄ

Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmai (KPPAR) kartu su partneriais iš Vokietijos inicijuoja pirmojo tęstinio mokymo centro steigimą Kaune. Tokia pirmoji Europinė profesinio mokymo akademija (EBBA) steigama įgyvendinant socialinės partnerystės tarp verslo ir profesinio rengimo institucijų programą.

EBBA tęsti mokslus galės įmonių atsiųsti darbuotojai bei pavieniai asmenys. Centras iš esmės užsiims darbuotojų kvalifikacijos kėlimu ir perkvalifikavimu, jame vyks teoriniai ir praktiniai mokymai. Praktikos įgūdžiams įtvirtinti bus naudojamos pažangios technologijos ir modernūs įrengimai.

Vokietijos Tiuringijos žemės švietimo ir profesinės kvalifikacijos fondo atstovai lapkričio 11-13 dienomis viešėjo Lietuvoje ir vizito metu aplankė Kauno regiono švietimo įstaigas - Kauno kolegiją, Kauno statybininkų rengimo centrą, Maisto pramonės mokyklą, taip pat pabuvojo “Festo”, “Elinta”, “Agava”, “Bajor-kiemis” bendrovėse bei viešbučiuose “Takioji Neris” ir “Santaka”. Apsilankymų tikslas - įvertinti Lietuvos švietimo paslaugų pasiūlą ir įmonių poreikius. Šiuo metu planuojama, kad naujas mokymo centras ruoš gastronomijos, viešbučių administravimo, statybos ir kitus specialistus.

Lietuvos ir Vokietijos prekybos ir pramonės rūmų bendradarbiavimas profesinio rengimo srityje prasidėjo 1991 m. Pasak Vokietijos CIM (Tarptautinės plėtros ir migracijos centras) ekspertės Wanda Monnig, šiuo metu dirbančios KPPAR, Europinės profesinio mokymo akademijos EBBA pagrindiniai tikslai - sugebėjimų, reikalingų profesinėje veikloje, ugdymas.

CIM jau suteikė pagalbą įkuriant Profesinio rengimo skyrių Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmuose bei tobulinant profesinio rengimo sistemą Lietuvoje.

LGITIC inf.

Š.m. spalio 19 d. suėjo metai nuo a.a. Algirdo Rimo mirties. 2003 metų liepos mėnesį į Mindaugo metų renginius ir PLB XI seimą suvažiavę JAV Lietuvių bendruomenės nariai prisiminė a.a. JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininką Algirdą Rimą šv. Mišiose Vilniaus katedros Šv. Kazimiero koplyčioje. Šv. Mišias koncelebravo vyskupas Paulius Baltakis, O.F.M., prelatas Gintaras Grušas, prelatas Edis Putrimas. Po Šv. Mišių savo prisiminimais apie A. Rimo asmenį ir kolegą JAV diplomata pasidalino JAV ambasadorius John Teft. Taip pat kalbėjo JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys ir JAV LB Tarybos prezidiumo pirm. Regina Narušienė.

PARLAMENTARAI TĘSIA LIETUVOS PRISTATYMĄ EUROPOS SĄJUNGOS SOSTINĖSE

Lietuvos Seimo delegacija lapkričio 12-14 dienomis lankėsi Berlyne, kur susitiko su įtakingais Vokietijos politikais.

Delegacijos vadovo, Seimo Europos reikalų komiteto pirmininko Vytenio Povilo Andriukaičio teigimu, pokalbiuose su Vokietijos politikais daugiausia dėmesio buvo skiriama Tarpvyriausybinių konferencijų eigai, Naujųjų kaimynų iniciatyvai, ES migracijos bei prieglobsčio politikai bei europinių transporto tinklų projektams - “Via Baltica” ir “Rail Baltica”.

Kaip pranešė Seimo Europos reikalų komitetas, tai jau penktasis Lietuvos parlamentarų vizitas, kuriuo siekiama Eu-

ropos valstybių sostinėse pristatyti Lietuvą bei Seimą. Tokie pristatymai jau surengti Helsinkyje, Atėnuose, Romoje bei Londone.

Vizito metu Lietuvos parlamento atstovai susitiko su Bundestago pirmininko pavaduotoja Susanne Kastner, Bundestago Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotoju Kurt Bodewig ir kitais Vokietijos politikais bei pareigūnais.

Su V. P. Andriukaičiu kartu vyko ERK pirmininko pavaduotojas, socialdemokratas Justinas Karosas, Tarpparlamentinių ryšių su Vokietijos Federacine Respublika grupės pirmininko pavaduotojas kon-

servatorius Arvydas Vidžiūnas bei liberalcentristas Saulius Lapėnas.

Artimiausiu metu dar planuojama surengti panašius vizitus į Austriją, Prancūziją, Ispaniją, Airiją, Portugaliją, Švediją, Liuksemburgą bei Nyderlandus.

“2003-2004 metai turėtų būti stojančiųjų valstybių parlamentų prisistatymo ES valstybių narių parlamentams metais. Būtent nacionaliniai parlamentai gali suvaidinti didžiulį vaidmenį suartinant senąsias ir naujas ES valstybes, tuo pačiu pagreitinant Stojimo sutarties ratifikavimo senosiose ES valstybėse narėse procesą”, - sakė V. P. Andriukaitis.

■ Lietuvos ir Rusijos kultūros ministrai pasirašė bendradarbiavimo programą

Maskva, lapkričio 14 d. (ELTA). Maskvoje Lietuvos kultūros ministrė Roma Žakaitienė ir Rusijos kultūros ministras Michailas Švydkojus pasirašė Lietuvos ir Rusijos kultūros ministerijų bendradarbiavimo 2004-2006 metais programą. Šiuo dokumentu abi šalys įsipareigoja plėtoti įvairių sričių meno ir kultūros kūrėjų, specialistų ir institucijų ryšius - dalyvauti meno parodose ir fotografijos bienalėse, rengiamose šių valstybių teritorijose, skatinti tiesioginį muziejų, galerijų, parodų centrų, bibliotekų bendradarbiavimą, teikti pagalbą plečiant kontaktus leidybos srityje bei kiekvienai šaliai dalyvaujant tarptautinėse knygų mugėse Maskvoje ir Vilniuje.

Šalys taip pat įsipareigoja plėtoti ryšius tarp institucijų teatro, muzikos ir kino srityje, pavyzdžiui, tarp Lietuvos rusų dramos ir Maskvos Darbo Raudonosios Vėliavos ordino jaunojo žiūrovo teatrų, Vilniaus valstybinio mažojo teatro ir Maskvos teatro “Sovremennik”, bei kviesti menininkus ir kolektyvus dalyvauti tarptautiniuose festivaliuose “Baltijos namai”, “Monoklis”, “Auksinė kaukė”, “Vilniaus festivalis”, “Gyvasis Rusijos kinas” ir kituose.

■ Lietuvoje lankėsi ES karinio komiteto vadovas

Lapkričio 14 d. (ELTA). Lietuvos kariuomenės vado generolo majoro Jono Kronkaičio kvietimu į Lietuvą atvyko Europos Sąjungos karinio komiteto pirmininkas generolas Gustav Haeggund. Svečias susitiko su krašto apsaugos ministru Linu Linkevičiumi, kariuomenės vadu, Užsienio reikalų ministerijos pareigūnais, susipažino su Lietuvos kariuomenės integracijos į NATO raida, krašto apsaugos resursais, šalies užsienio politikos kryptimis saugumo srityje ruošiantis narystei ES. G. Haeggund taip pat lankėsi Centriniam poligone Pabradėje.

■ Seimo nariai norėtų iš baltarusių pasimokyti, kaip tobulinti švietimo sistemą

Lietuvos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto nariams kilo idėja vykti į Baltarusiją semtis švietimo sistemos pertvarkymo patirčių. Tai *Eltai* patvirtino šio komiteto pirm. pavaduotoja Janė Narvilienė. “Mes domimės kaimyninės valstybės švietimo sistemos tobulinimu”, sakė ji. Anot jos, komitete dabar svarstomas Seimo narių grupės vizitas neturi politinių tikslų. Šiuo vizitu būtų siekiama tik plėsti kultūrinį bendradarbiavimą ir dalytis švietimo reformos patirtimis.

Doloresa Kazragytė

KRYŽKELĖS ISTORIJA

Stanislava gyvena kaime, dideliame kaime prie kryžkelės. Būtų bažnytkaimis, jei stovėtų bažnyčia, bet jos niekada ten nebuvo. Prie jos namų - maža krautuvėlė, telpanti didelėse gonkose su iškaba “Maisto prekės”. Stanislava gyvena ūkiškai, turi karvę, porą kiaulių, vištų, šuo prie būdos, katė.

Ir vyras yra. Ir duktė. Ši jau treji metai - Amerikoje.

Stanislava buvo (ir tebėra) graži: aukšta, inteligentiška, subtilūs veido bruožai, liekna, žili plaukai gražiai susukti į kuodelį. Dar neturi šešiasdešimties. Prieš keletą metų gyveno Vilniuje, dviejų kambarių bute. Dukra išdūmė į Ameriką “užsidirbti”, ten ištekJėjo, vis rečiau rašo, nesiruošia greitai grįžti. Mirė Stanislavos mama. Liko senučiukas 90 metų tėvukas trobelėje prie kryžkelės. Ir atsikraustė Stanislava su vyru Juozu į kaimą, ir pradėjo savo “verslą” - atidarė parduotuvėlę. Jau ketvirtai metai nemato šviesios dienos. Tas pelnas - ašaros. Griūva troba - iš ko pasiremonuosios? Reikia vargti. Po truputį lopo. Uždengė stogą. O gyvuliai? O senas tėvukas? O prekiavimas? O daržai? O šienas? Stanislava sulinko per juosmenį ir nebegali atsitiesti - kažkas stuburui, o pas daktarus nėra kada.

- O, kad galėčiau išsprukti į mišką nors porai valandų! - sakydavo ji pernai vasarą. - Naktį išeinu į kiemą, žiūriu į žvaigždes ir galvoju: ar tai gyvenimas? Ko aš taip plėšausi?

- Tikrai, kuriems galams ta karvė, Stasele? Kiaulė?

- Tai kad tvartai griūva, namas dar nesutvarkytas. Kai užbaigsiu su namu, viskas! Nieko nebelaikysiu. Iš pensijos, uogų, grybų prasimaitinsiu.

Sėdi liūdna, nuvargusi. Žiūri į miško pusę.

- Duktė, matyt, nebegriš... Ji į tėvą - tik lakstyti. Juozas gi visą gyvenimą nerimo. Ir dabar dar... zylioja.

Nenorėjau klausinėti, kaip “zylioja”, šiek tiek numaniau. Žmonės gi šneka. Taip mudvi ir kalbėjomės pereitą vasarą. O Juozas - išvaizdus, stiprus, ūsuotas. Dar o-ho-ho! - kaip jis pats sako. Staselė pasakojo:

- Ištekėjau nemylėdama. Niekada man tas jo smarkumas nepatiko. Net koktu. Buvau paklusni žmona, nes kur dingisi? Man tų meilių niekad nereikėjo. Tai ir neėmiau į galvą, kai sakydavo: Juozą ten matė su ta, ten su ana... Man dar geriau. Ramu vienai. Susitvarkau, sėdžiu sau daržely tarp gėlių, ir taip gera, gražu... Aš vyrų ne-

mėgstu. Kuo toliau, tuo labiau. Prisižiūrėjau: grubūs, girti, pasipūtę, savimylės. Fu! Tik mano tėvukas buvo šventas. Su juo man visada būdavo gera. Ramu. Sėdim, būdavo, ar vaikštom - vis tylėdami. Laikausi už jo rankos, ir taip ramu. Mama buvo smarki, o jis - švelnus.

Kai pernai rudenį atsisveikinau su Stanislava - buvo liūdna, visai susirietusi ir vis dūsavo: “Blogai baigsis - Juozas vilioja jauną mergiotę iš gretimo kaimo. Visi šneka”. Taip ir palikau ant vieškelio: nelaimingą, susirūpinusią, sulinkusią perpus, prie iškabos “Maisto prekės”, kurią jau ruošėsi nukabinti - žiemą prekyba sustoja.

Važiavau žvelgdama į jau pusiau nuogus medžius, ir kažkaip viskas atrodė beprasmiška: aklavietė, o ne gyvenimas.

Ir štai vėl vasara. Vėl kaimas. Vėl gera gyventi. Vėl ateinu prie “Maisto prekių”. Kieme matau vaikišką vežimėlį. Prienu. Guli vaikiukas gal poros mėnesių. “Aha, dukra grįžo”, - pagalvojau. Ir išeina iš trobos Stanislava. O Jėzau! Tiesi kaip nendrė, linksma, jauna. Meta kibirą, apsikabinam, ir sako:

- Čia Monikutė. Mano dukrytė.

- Ką čia šneki? Dukters? - Ne, mano! Taigi kad mano! Na, gerai, ne visai mano. Bet Juozo tai visai.

Nusikvatoja pamačiusi mano kvailą šypsnį. Nusišluosto rankas į prijuostę, tempia prie stalo ir sako:

- Sėskis, paaiškinsiu.

- Stase, bet kaip tu pajauėjai! Tiesiog pražydai, perkūnėli tu mieliausias! Pasakok!

- Tai vis Monikutė, - linksmai porina Stasė, - pamenį, Juozas pernai “blūdijo”? Ta mergiotė, Zina, jau ir laukiasi. O jai tik aštuoniolika. Atėjo motina (tėvo neturi), verkia. Tokia tyli moteriškė. Suvargusi. Aš Juozą už pakarpos. Sėskis, reikia rimtai viską aptarti. Sėdi kaip avinas. Ir pasakiau taip: jokių abortų! Aš, sakau, auginsiu. Mudu su Juozu. Zina tegul mokosi. Kaip susiklostys jos gyvenimas, taip ir tebūnie. Ištekės, neištekės, norės pasiimti dukrytę - prašau. Nenorės - bus mūsų vaikas. Pavarde Juozas savo davė. Tai va. Pagimdė. Su Juozu nuvažiavom parsivežti Zinos. Gyveno čia, kol maitino vaikėlį. Dabar Vilniuje. Prikalbinau mokyti. Mūsų butas yra. Vienas kambarys išnuomotas, kitas - Zinai. Turi įsigyti amatą. Bus

Kaune vėl buvo atidaryti buvę Lietuvos prezidento rūmai. Iškilmių metu balkone stovi dabartinis prezidentas Rolandas Paksas, prez. Valdas Adamkus, min. pirm. Algirdas Brazauskas ir arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

siuvėja. O mes turim dukrytę. Tegul kalba kas ką nori. Pakalbės ir nusibos. Nutils. Užmirš.

- Neužmirš, Stasele. Prisiriši, o jei po kelerių metų reikės atiduoti? O kai užaugs, kaip paaiškinsi, jei staiga motina atsiras?

- Nesuku galvos. Kam spėlioti, kas bus? Dievo valia. Pasielgsiu taip, kaip sakys širdis. Jei klausai širdies, visada padarysi viską teisingai. Be naudos, be melo, be apgavysčių. Kad tik Monikutei būtų gerai. Dabar aš turiu nesirgti, gyventi ir ją užauginti.

- O jei grįš tavo duktė, atveš anūką?

- Tai ir gerai! Bus broliukas. Auginsim. Bet jaučiu...neatveš. Tik vieną atviruką atsiuntė per Kalėdas, ir tai spausdintą, ne savo ranka rašytą.

Priėjo prie vežimuko. Monika miega. Vienintelis, paslaptingas pasaulis tame vežimėlyje. Nepakartojamas gyvenimas. Jo vardas - Monika.

- Viktorija, Dievas davė man tą stebuklą, kad prisikėčiau gyventi... - tyliu, virpančiu balsu sako Stanislava. Pataisė antklodėlę, kažkaip nuolankiai, maldingai sudėjo rankas ir pridūrė dar tyliau: - Tu nieko nežinai. Pernai aš galvojau apie savižudybę.

- O Jėzau! - išsprūdo man.

- Viskas praeity, neaiškėiok, - vėl linksmai pasakė Stanislava, - dabar mano gyvenimas tik prasideda. Eime, pavaišinsiu “Jacobs” kava su grietinėle.

Eidama vakare namo, spindint pirmoms žvaigždėlėms virš pušų viršūnių, galvojau: “Dieve, Tu vienas žinai, ko tam ar kitam žmogui reikia. Tik Tu galėjai “sugalvoti” tokią pagalbą Stanislavai. Ačiū Tau už viską, ką duodi ir... ką atimi”.

O, kad mes išmoktume Tavimi pasitikėti!

VISUOTINĖS LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS KETVIRTASIS TOMAS

Dar neseniai Vilniuje pradėta leisti Visuotinė lietuvių enciklopedija savo prenumeratorių pradžiugino ketvirtuoju tomu, kuris jau pasiekė ir Amerikos krantus. Reikia pažymėti, jog šį užsimojimą vykdo Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas (MELI), o jo direktoriumi yra Rimantas Kareckas, pavaduotojai - vyriausiasis redaktorius Antanas Račis ir Aldona Stanelienė.

Naujausias tomas, kuriame patalpinti straipsniai nuo *Chakasija* iki *Diržių kapinynas* turi 832 puslapius ir yra pats stambiausias iki šiolei (pirmieji trys tomai turėjo po 800 p.).

Ketvirtajame tome iš viso telpa 6,200 straipsnių iš kurių 816 lituanistinio pobūdžio (dar 167 yra dalinai lituanistiniai). Šiame tome taip pat yra 722 iliustracijos, 347 portretai, 7 žemėlapiai.

Neseniai gautame tome plačiai pasakojama apie chemiją, dailę, darbą, Dievą, diplomatiją, dirvožemį ir kt. Duodami iliustruoti straipsniai apie Čekiją, Čilę, Daniją, Didžiąją Britaniją bei kitas valstybes. Reikia dar pažymėti, jog I-sis tomas apėmė A - Az raides, II-sis *Az* - *Be*, III - *Be-cha*, o IV-sis - *Cha* - *Dir*.

Visuotinės lietuvių enciklopedijos rengime dirba apie 70 mokslinių redaktorių, kompiuterinių sistemų specialistų, kitokių darbuotojų. Be jau anksčiau minėtų, vyriausiais moksliniais redaktoriais skelbiiasi Viktoras Brijūnas ir Ona Pečiulienė, o vyr. dailininku - Albertas Broga. MELI tarybos pirmininku yra ir išeivijoje gerai žinomas akademikas prof. dr. Zigmas Zinkevičius. Šį kapitalinį veikalą spausdina “Spindulio” spaustuvė Kaune, kuri savo darbą atlieka tikrai gerai.

Prisimename ir Bostone leistą Lietuvių enciklopediją, kuri pasirodė lygiai prieš 50 metų - 1953-siais, o buvo užbaigta 1985 metais. Iš viso išėjo 37 šios enciklopedijos tomai. Jos leidėjas buvęs spaustuvininkas Juozas Kapočius (1907-1996), kuris ir Bostone buvo įsteigęs savo spaustuvę ir leidyklą. Šalia 37 Lietuvių enciklopedijos tomų jis 1970-78 m. laikotarpyje išleido ir 6 tomus enciklopediją angliškai, kuri vadinasi “Encyclopedia Lituanica”, o taip pat ir kitų svarbių knygų.

Ta Bostone leista Lietuvių Enciklopedija buvo vienu iš svarbiausiųjų išeivijos lietuvių pasiekimų, nes tokio leidinio nebuvo galima išleisti rusų okupuotoje Lietuvoje, nors ten buvo bandoma spausdinti mažos apimties “enciklopedijų”, kurios buvo persunktos tarybine propaganda.

Pažymėtina, kad Bostone 1953 m. pradėtas leisti LE pirmame tome tilpusioje pratarmėje tuometinis jos vyr. redaktorius prof. Vaclovas Biržiška pranašiskai kalbėjo apie geležinės uždangos griuvimą ir laisvosios, nepriklausomos Lietuvos atstatymą. Todėl jo linkėjimas buvo: “Tau, mūsų širdyse Laisvoji Lietuva, mes tą mūsų visų bendrą darbą dirbame ir skiriame!”

Todėl nenuostabu, kada Lietuvoje buvo atstatyta Nepriklausomybė vienas iš pagrindinių ten gyvenančiųjų mokslo žmonių prašymų buvo - kaip galima gauti Bostone leistą lietuvių enciklopediją. Smagu yra matyti, jog ir pačioje Lietuvoje mūsų tautiečiai jau susilaukia kiek platesnio, naujomis informacijomis praturtinto panašaus veikalo.

Edvardas Šulaitis

A.† A.
ANTANUI JANUŠKAI
Pavėluotas atsisveikinimas

Šią vasarą, liepos 1 dieną, sužinojome apie staigią **Antano Januškos** mirtį. Bostono BALF'o skyrius neteko savo ilgamečio pirmininko, vadovavusio nedidelei grupei suvirš 10 metų.

A. Januška perėmė pirmininkavimą iš kun. Ant. Baltrušičio, šiam pasitraukus į pensiją, ir sėkmingai vykdė pareigas, visuomet ragindamas tęsti BALF'o vykdomą labdaringą veiklą. Kiek laiškų, aukų peticijų vaju buvo parašyta, kiek lėšų surinkta ir pervesta BALF'o Centruui tolimesniai paskirstymui skurstantiems varge lietuviams! A. Januška kartu su žmona Aniceta patys labai gerai pažino ir patyrė karo pabėgėlių dalia. Jie niekad nepamiršo, kaip BALFas ir kitos organizacijos padėjo netekusiems savo namų pastogės lietuviams paprasčiausiais dalykais - maistu ir rūbais. Tūkstančiams išvietintų tautiečių buvo svarbi kiekviena mažiausia pagalba, kad išliktų, nemirtų badu, o vėliau atsistoti ant kojų ir pradėti gyvenimą svetimame krašte. Januškos visada taip pat dosniai aukodavo Amerikos lietuvių veiklai, atsikuriančiai Lietuvai bei pavieniams asmenims, atvykstantiems iš Lietuvos.

Būdamas BALFe, A. Januška visuomet tvarkingai ir pareigingai atsiliepdavo į centro užsiklausimus, surengdavo susirinkimus. Jis buvo mūsų veiklos širdis, kurdavo pats ir skatino mus rašyti ir laiku išsiuntinėti metinio aukų vajeus laiškus. Tikrai džiaugdavosi, kai laišškai sugrįždavo ne tuščiomis, tai reiškė, kad pasiekdavome žmonių širdis ir žmonės nepamiršta apie BALFą. Drįsčiau apibendrinti, kad per visą eilę A. Januškos pirmininkavimo metu buvo surinkta ir išsiųsta virš 25,000 dol. Tai tikrai sviri ir reikšminga parama vargstančioms šeimoms, seneliams ir invalidams Lietuvoje ir lietuvių telkiniuose!

Pastaruoju laiku A. Januška veikė ne tik BALFe, bet buvo, tikriausiai, vienas iš pirmųjų (gražia prasme, seniausių) Šv. Petro Lietuvių parapijos choristas. Jis giedojo ir dainavo su St. Santvaru, vadovaujant J. Gaideliui, J. Kačinskui. Žinau, kad ne tik patys choristai, bet ir mes visi parapijiečiai labai pasigesime jo balso. Viena dar ankstesnė ir ypač svarbi A. Januškos veiklos sritis pasireiškė Bostone organizuojant bei tvarkant lietuvių kredito uniją "Taupa". Finansai ir apyskaitų vedimas buvo jo "arkliukai", kur jis atskleidavo visą savo profesionalumą ir skaičių žinojimą. A. Januška palieka mummyse ištikimo Lietuvos patrioto, išmintingo ir pareigingo kolegos, jautrios sielos ir geros širdies draugo pavyzdį bei atminimą.

Velionis palaidotas Putnam Nekalto Prasidėjimo seselių vienuolyno kapinėse. Čia daug Lietuvos sūnų bei dukterų atgulė amžinam poilsiui.

Atsisveikinant tariame: "tegu būna lengva Tau, Antanai, šios šalies žemelė..."

Liūdime kartu su artimaisiais bei išreiškiame p. Anicetai Januškienei nuoširdžiausią užuojautą.

Liuda Žiaugrienė - Bostono BALF'o skyrius

KREIPIMASIS Į KONSTITUCINĮ TEISMĄ

Lietuvos krikščionių demokratų valdybos pirmininkas Seimo narys Petras Gražulis ėmėsi inicijuoti du kreipimusis į Konstitucinį Teismą dėl kadenciją baigusio prez. Valdo Adamkaus dekretų. Seimo narys nori išsiaiškinti, ar dekretas dėl "Avia Baltika" vadovo Jurijaus Borisovo apdovanojimo Dariaus ir Girėno medaliu atitinka Lietuvos Konstituciją ir tuo metu galiojusį Ordinų, medalių ir kitų pasižymėjimo ženklų įstatymą.

P. Gražulis taip pat prašo Konstitucinio Teismo ištirti, ar prez. V. Adamkaus dekretas dėl Lietuvos pilietybės suteikimo išimties tvarka Šabtajui Kalmanovičiui atitinka šalies Konstituciją ir Pilietybės įstatymą. Jo nuomone, reikėtų pasidomėti ir kitais prieštarinčiais vertinamais pilietybės suteikimo atvejais. Nutarimų projektus dėl kreipimųsi į Konstitucinį Teismą P. Gražulis jau įregistravo Seimo posėdžių sekretoriato.

Eltos inf.

"Atlikom gerą darbą - dėkojame *Dirvos* rėmėjams", - pareiškė "Vilties" d-jos pirm. A.V. Matulionis po *Dirvos* loterijos laimėtojų išaiškinimo lapkričio 1 d. Šalia - laimingų bilietų šaknelių traukimo komisijos nariai, "Vilties" d-jos nariai dr. Viktoras Stankus ir Algimantas Pautienius.

Gerardo Juškėno nuotr.

PAGERBTI LABANORO
GIRIOS PARTIZANAI

2003 09 07 Labanoro girioje Kiauneliškio miške (Švenčionių raj.) pagerbti Lietuvos Laisvės Kovos partizanai. Prie A. Krinicko - *Romelio* būrio "Kauno" ir A. Juršio - *Vytenio* kuopos "Margio" bunkerio liekanų, didžiųjų kautynių vietose pastatyti Vyčio kryžiai. Valstybės lėšas skyrė ir paminklus užsakė LGGRTC (dizaineris Romas Navickas, paminklinės kompozicijos autorius Jonas Jagėla).

1945 03 11 rytą sovietinių okupantų NKVD ir kariuomenės daliniai (apie 500 kareivių) apsupo *Romelio* ir *Vytenio* būrių bunkerius. Jie buvo įrengti ir poziciniam karui - apkasai, šaudymo angos ir kitokie stiprūs įtvirtinimai. Kautasi net tris dienas. Tačiau kai priešai pasitelkė pagalbon dar kelis dalinius (iš viso apie 1800 kareivių), partizanai nebeišlaikė. Minomis, granatomis bunkeriai buvo išsprogdinti. Garbingai, narsiai kovėsi ir žuvo maždaug 74 Antano Krinicko - *Romelio* būrio ir Apolinaro Juršio - *Vytenio* kuopos partizanai. Jie buvo užkasti prie Švenčionių. Dabar ten partizanų kapinynas - istorijos paminklas. Priešų nukauta apie 300 (liudytojai teigė jų prikrovę gal 3 vagonus). Tai didžiausios (pagal aukų skaičių ir trukmę) 1944-1954 m. Laisvės Kovų kautynės Lietuvoje.

Minėjimo šventė prasidėjo Labanoro bažnyčioje šv. Mišiomis. Keturi kryžius, ant kurių surašyti per 20-ties žuvusių *Romelio* vyrų vardai, pavardės, prie "Kauno" bunkerio palaimino, pašventino partizanų kapelionas mons. A. Svarinskas, kalbėjo LLKS prezidiumo pirmininkas J. Čeponis, politikas, buvęs rezistentas

Tautininkų žinios

Gedimino pr. 22, LT-2600 Vilnius, Lietuva
Tel. (5) 2624935, faksas (5) 2617310
El. p. lietauta@takas.lt; http://www.lts.lt
Redaktorius A.R. Tilindis

A. Terleckas. Smuiku griežė Žilvinas Bulavas, deklamavo mokiniai. Partizaniškas dainas dainavo Švenčionėlių tremtinių ansamblis (vad. V. Striužas) ir Utenos tremtinių choras "Ainiai" (vad. A. Driukas), balsingas A. Gelumausko ir B. Zabulio duetas.

Paminėti, pagerbti ir A. Juršio - *Vytenio* kuopos partizanai. Pašventinti prie *Vytenio* kuopos bunkerio liekanų esantys 6 kryžiai, kuriuose iškalti per 50-ties aukų vardai, pavardės, slapyvardžiai. Jaudinančią kalbą pasakė atkurtos Vytauto partizanų apygardos vadas Bronius Zabulis, kalbėjo buvęs partizanas E. Giruckas, kiti.

Visas mūsų laisvės aukas pagerbė saliotuodami šuvių salvėmis Utenos šauliai. Istorinę apžvalgą parengė ir skaitė V. Striužas. Iškilmingai su savo organizacijų, skyrių vėliavomis stovėjo partizanai, sąjūdininkai, tautininkai, šauliai, tremtiniai. Vienas svarbiausių renginio organizatorių-atkurtos Vytauto partizanų apygardos vadas-Bronius Zabulis; vedėjas LRP kultūrologas R. Leleiva. Aplinką sutvarkė miškininkai, Labanoro regioninis parkas ir seniūnija.

Dar ne visur kryžiais, ženklais pažymėti partizanų kapai, kautynių su priešais vietos, nepabaigti užrašyti atsiminimai. Mūsų pareiga padaryti šiuos svarbius tautos istorijai darbus.

Valdas Striužas

LTS Švenčionių raj. sk. Pirmininkas
(*"Tautininkų žinios"* 2003m. spalio mėn.Nr. 17)

ROKIŠKIO SŪRIS
PIRMA LIETUVIŠKA PRODUKCIJA
COSTCO
AMERIKOS MASINIAME KRAUTUVIŲ TINKLE

Šią savaitę Costco krautuvėse JAV Vidurvakarių Regione, Illinois ir Ohio valstijose, galima nusipirkti Rokiškio Sūrio. Rokiškio Sūrį į Ameriką importuoja Wiscon Corporation. Duris į šį masyvinį tinklą Wiscon Corporation atidarė IB International prezidentė, Ingrida Bublienė. Pirmas užsakymas 40,000 svarų sūrio pirmom dviem savaitėm. Tikimasi, kad kiekiai kas savaitę augs. Tai tik pradžia kuri leis Rokiškio Sūriui įleisti gilią šaknis Amerikos rinkoje.

Rokiškio Sūrio atsiradimas Costco lentynose yra didelis laimėjimas Lietuvos gamintojui. Lietuvos sūris įsirikavo šalia Itališkų, Daniškų, ir Olandiškų sūrių JAV krautuvėse.

Costco labai atrenka savo prekes ir kasdien gauna tūkstančius pasiūlymų naujų prekių. Jų tinklą Amerikoj sudaro 300 krautuvių. Krautuvėje galima rasti ką tik širdis pageidauja nuo briliantų, drabužių, kompiuterių, maisto ir t.t. Costco tinklas taip pat randasi Kanadoj, Anglijoj, Korėjoj, Taiwane ir Japonijoj.

Rokiškio Sūris Amerikoj parduvinėjamas ir mažesnėse krautuvėse įvairiose valstijose, bei Ohio valstijoje Heinens maisto krautuvių tinkle.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

KIEK PARTIJŲ REIKALINGA LIETUVAI

Jau prieš kelis metus Lietuvoje buvo 32 partijos. Iki šio laiko jų nesumažėjo, bet padidėjo dar viena - Darbo partija.

Lietuvos laikraščiuose skaitome, kad Lietuvos milijonierius, rusų tautybės Seimo narys Viktoras Uspaskichas steigia dar vieną naują partiją, pavadinimu Darbo partija.

Kalbant apie partijų skaičių Lietuvoje, kyla klausimas, kam šiam mažam kraštui reikalinga tiek daug partijų.

Lyginant su kitų demokratiškų didžiųjų Europos valstybių partijų skaičiumi pav. Prancūzija ar Italija turi po keletą partijų, ir jų politiniams tikslams pilnai pakanka. O didysis pasaulio kraštas Amerika pasitenkina tik dviem pagrindinėm partijom.

Čia tiksliausiai pasisakė Lietuvos Tėvynės sąjungos pirmininkas Seimo narys Andrius Kubilius, kad paprasti Lietuvos žmonės neturėtų apsigauti pavadinimu Darbo partija, nes tokius milijonus turintis vadovas, vargu, ar gali suprasti paprastų žmonių problemas.

Baigiant, yra verta pažymėti, kad milijonierius V. Uspaskichas neduos nieko pozityvaus Darbo partijai, bet sieks vieno tikslo - aktyviai dalyvauti skirstant ateinančius didelius Europos sąjungos pinigus sau naudinga linkme būnant partijos pirmininku.

Vytautas Šeštokas, Los Angeles, CA

Kasselio gimnazijos mokinių suvažiavimo rengėjai - R.Rudaitienė, O.Baukienė, Ed. Šulaitis ir programos pravedėja, Draugo vyr.red. D.Bindokienė. J.Lintako nuotr.

PRAEITIES PUSLAPIUOSE

Petras Vaičiūnas

Ei, pūskim trimitą!

*Ei, pūskim trimitą - te dvasią jis grūdo!
Teskamba kasdien jis aidu kaip iš plieno!
Juk žiedas išauga iš mažojo grūdo...
Teauga karys taip iš mūsų kiekvieno!*

*Mes žygiais žavingi pražengsim pro girią,
Pro tamsiąją girią. Išeisim iš miško
Su džiaugsmo vainikais. Te amžiai mus giria,
Kad mūsų svajonės tuščiai neištiko!*

*Atgimusiai žemei - ir širdys, ir protas!
Mus Baltija šaukia ir panerio kryžiai...
Ką reiškia mums dienos, vergijom kuprotos,
Jei esam dėl laisvės ir mirt pasiryžę!*

*Ei, pūskim trimitą - teugdo jis drąsą!
Te laisvės jis žodį kasdien ten kartoja,
Kur žengia į darbą lietuvės per rasą,
Kur žemę vagoja mūs broliai artojai...*

A. † A.

ALBERTA VAITĖNAS
MASEVIČIŪTĖ

Mirė 2003 m. lapkričio 6 d.,
sulaukusi 88 metų.

Gimė Lietuvoje, Inturkės kaime.
40 metų gyveno Cleveland, OH.
Paskutinius 9 metus gyveno Westmont, IL

Nuliūdę liko:
sūnus RIMANTAS VAITĖNAS su žmona JO ANN,
duktė RAMINTA JACOBS su vyru
CHRISTOPHER ir kiti giminės Lietuvoje.
Velionė buvo a.a. Dr. MYKOLO VAITĖNO žmona.
Šv. Mišios už a.a. ALBERTĄ buvo aukojamos
antradienį, lapkričio 11 d. Our Lady of Perpetual
Help bažnyčioje, po šv. Mišių velionė buvo
palaidota All Souls kapinėse.

Nuliūdę artimieji

RAŠINYS

Vilniaus vidurinės internatinės mokyklos “Lietuvių namai” moksleivių literatūriniame konkurse šis rašinys buvo vienas iš nugalėtojų, kuriuos premijuoja čikagiečiai Vanda ir Vaclovas Mažeikos.

PASAULIS MŪSŲ AKIMIS

“Kalbėk per pranašus! Kalbėk per vargšus”, - sakė Dievas Šventajai Dvasiai. - “Ir aš tave išgirsiu. Kalbėk per tuos, kuriems labiausiai reikia.”

Kiek daug pasaulyje žmonių kariauja, žudo ir yra žudomi. Kiek daug besimėgaujantių prabangiais daiktais, puikiu maistu ir tų, kurie neturi stogo virš galvos ir menko duonos kšnio.

Dažnai gatvėse sutinkame elgetų, benamių, valkataujančių žmonių. Anksčiau aš manydavau, kad visi jie yra pikti, grubūs, purvini, dvokiantys. Kartą su draugėmis patekau į Motinos Teresės vienuolyną. Ten kiekvieną dieną ruošiami pietūs benamiams ir elgetoms. Mūsų paprašė padėti. Nelabai norėjau, atrodė žema. Tačiau Biblija moko: “nusižemink savo priešui ir būsi apdovanotas”. Nei tie žmonės man priešai, nei ką. Iš tiesų aš bijojau pažvelgti jiems į akis ir parodyti savo panieką.

Taigi nešu ant padėklo sriubą. Prieinu prie vieno žmogaus ir... be jokios baimės pažvelgiu į jį. Prieš mane sėdi pagyvenęs vyras, tvarkingai apsirengęs, netgi su kaklaraiščiu, nublizgintais batais. Jis žiūri į mane ir šypsosi. Pasako ačiū ir dar kelis malonius žodžius. Pasijutau lyg ant sparnų. Nešu vieną padėklą po kito. Prie kiekvieno stalo mane pasitinka kartais purvinas ar skausmo iškreiptas veidas, bet visada su šypsena ir padėka. Niekur nepastebėjau ne kultūringo elgesio ar pikto žvilgsnio. Dar labiau nustebau, kai papietavę šie žmonės nuoširdžiai padėkojo, sutvarkė valgyklą, išplovė indus. Taip, jie vargšai, benamiai, dažnas paguodos ieško “velnio lašuose”. Tačiau žmogiškumu jie pralenkia daugelį iš mūsų.

Valandų valandas

Stebi pro šalį skriejantį vėją.

Minučių minutes

Klausaisi svetimos širdies.

Bet net sekundės nenori vargšui paaukoti.

Paduoti duonos ir suteikt vilties.

Žmogau, sustok, apsidairyk! Surask laiko padėti tam, kuriam labiausiai reikia. Juk tokių aplinkui daug.

Regina Jegorova, 10a kl.

DIRVAI
AUKOJO

J.Šalčius, Lake Forest, IL 60
A.Tumas, Simi Valley, CA 35
I.Jasys, Columbus, OH 25
G.Meiliūnas, New York, NY ... 10
J.Latvys, Wheaton, IL 10
S.Mykolaitis, Oak Lawn, IL 10
V.Šeštokas, CA 10
A.Samušis,
Pembroke Pines, FL 10
M.Monkus, Chicago, IL 5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

IDOMU

ŽMOGAUS AMŽIŲ
GALI LEMTI
CHOLESTEROLIO
GENAS

Kai kuriems žmonėms lem-ta gyventi ilgai - tai nemažai priklauso nuo tam tikro geno varianto, dėl kurio įtakos orga-nizmas gamina mažiau vadi-namojo blogojo cholesterolio.

Harvardo ir Bostono uni-versitetų bei firmos “Elixir Pharmaceuticals” tyrėjai nu-statė, kad gerąjį minėto geno variantą turintys asmenys gali net šiek tiek “piktnaudžiauti” sveikatai nelabai tinkamais skanumynais, rašoma dien-raštyje Wall Street Journal.

Straipsnį JAV Mokslų aka-demijos darbuose ketiną spausdinti mokslininkai pa-prasčiausiai palygino šimta-mečių genetinę sandarą su visos populiacijos duomeni-mis.

“Elixir Pharmaceuticals” viceprezidentas, atsakingas už firmos medicinos reikalus, vis dėlto teigia, kad dėl tam tikros genų variacijos žmogaus am-žius pailgėja tik keliais mė-nesiais.

Praėjusį mėnesį spaudoje jau buvo pasirodęs kitas straipsnis, kuriame ilgaam-žiškumas taip pat siejamas su ilgaamžiškumo genu - tik teig-ta, kad šis skatina ir gerojo, ir blogojo cholesterolio didesnių dalelių gamybą.

Ilgaamžiškumą tiriantis Maxo-Plancko instituto ben-dradarbis Jamesas W. Vaupelis sako, kad ateityje tikriausiai paaiškės, jog su ilgaam-žiškumu yra susiję kelios de-šimtys ar net šimtai genų.

Eltos inf.

